

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Adolf I.

Major Adolf Hitler postaja nervozen. Nervoznost ni samo slaba kvalifikacija za vojaka, tudi v politiki se nervoznost, združena z neodločnostjo, kaj rada mašuje. Hitler ne ve, ali naj ostane avstrijski major, sama posebljena nezakonitost, ki ne priznava nobenih zakonov, temveč si dovoljuje vse proti obstoječemu redu. Hitler ne ve ali naj ostane tajinstveni prerok, ki privlačuje nemško mladino, katere vidi Nemčijo vkovano v paragrafe mirovnih pogodb in sedanega pravnega reda, ali pa naj postane prozaični profesor vzgojeslovja na visoki šoli v Braunschweigu in naj kot nemški državljani kandidira za predsednika republike. Ali naj kandidira sam in doživi pri volitvah polom, ali naj pošlje v ogenj koga drugega in sam ostane še vedno zavrt v magičnost lepih obljub o tretjem cesarstvu, ki jih nemška mladina tako nekritično srka vase?

Hitlerjev tisk bruhla ogenj in žveplo proti Brüningu in Hindenburgu. Göbbels, vodja hitlerjevskih napadalnih čet, se je kar v državnem zboru spravljal na sivega maršala z grdim podtikavanjem o narodnem izdajstvu, ker se je ta postavil na stran demokracije. To kričanje je znamenje, da se nemški fašisti slabo počutijo. Tisti Hindenburg, ki je bil leta 1925. izvoljen kot kandidat hitlerjevcev in nemških nacionalcev in o čigar resničnem patriotizmu ne more dvomiti noben Nemec, je danes kandidat centruma, drugih demokratskih strank in tudi socialistične demokracije, medtem ko je »narodna opozicija« — hitlerjevci in Hugenbergovi nemški nacionalci — radi svoje neumne politike zašla v odkrit boj proti pravemu nemškemu patriotu. Hujša obsodba ni mogla z večjo kompetenco obsoditi hitlerjevskih kličev, ki imajo patriotizem raje na ustih, kakor da bi za državo res konstruktivno delali.

Adolf Hitler se dobro zaveda, kaj se pravi priti v opozicijo s Hindenburgom in kaj pomeni maršalova opora za Brüninga. Zato je skušal na vsak način ohraniti Hindenburga zase; toda rad bi bil pogodil dva zajca z enim strelom. Skušal je namreč istočasno zrušiti tudi dr. Brüninga in z njim sedanji republikanski ustavni red. Na Brüningov poskus, da bi se Hindenburgu mandat podaljšal z glasovanjem v državnem zboru, ne da bi se razpisale volitve, in pozneje Brüningov drugi poskus, da bi desničarske stranke priznale Hindenburga za skupnega kandidata pri volitvah, je Hitler odgovoril, da p. listane na podaljšanje predsedniškega mandata, oziroma na njegovo kandidaturu edino pod pogojem, da Hindenburg žrtvuje dr. Brüninga. Stari maršal je dejal: Ne!

Hitler je ostal na cedilu. Njegovo prvotno laskanje Hindenburgu ga je stalo podporo tovariša Hugenberga. Ta je kot vodja nemških nacionalcev ves čas odklanjal Hindenburga, medtem ko se je Hitler za njegovim hrbljem pogajal z njim. Ko je Hindenburg zavrnil Hitlerja in je ta zopet pričel iskati oporo pri Hugenbergu, sklicujoč se na »harzbuško narodno fronto«, ko so se med hitlerjevci in nemškimi nacionalci pričela pogajanja za skupnega predsedniškega kandidata, tedaj se je takozvana narodna fronta, ki jo so postavili oktobra Hitler, Hugenberg in Dingledey, načelnik gospodarske stranke, med krikom in vikom desnice razsula! Nemški nacionalisti kandidirajo stabilhelmovca Düstelbegega, gospodarska stranka bo glasovala za Hindenburga in Hitler je prisiljen kandidirati ne več kot skupen kandidat vse desnice, temveč samo kot šef narodne socialistične stranke. Pogajanja za skupno fronto pri volitvah so se v ponedeljek razbila, tako poroča celo neki nemški nacionalistični list, ko je šlo za delitve medvedje kože, to je za ministrske listnice v bodoči desničarski vladi. Za vsako ministško mesto so se borili najmanj štirje kandidati! »Za medvedjo kožo« so se prepirali, medtem niso medveda (Brüningove vlade) še niti pobili, temveč se ta bolje počuti kakor poprečni!

Hitlerjevci so še danes brez uradnega kandidata. To zaylačevanje porazno učinkuje na volilce, ki vidijo tudi za kulise tega barantanja za ministrska mesta. Tudi pod bodočim carstvom Adolfa Hitlerja ali Adolfa I., kakor se že naziva, pride torej na dnevni red to tako prozaično vprašanje delitve ministrskih mest, ki dela parlamentarnim sistemom toliko preglednice! Med mladino se že kažejo znaki nestrpnosti, čujejo se klici: Zdal naj Hitler pokaže, kaj se upa! Goebbels sam vodi opozicijo proti Hitlerju, ki je za Pruse tujec, avstrijski katoličan! Hitlerju torej nič ne pomaga njegov protikršanski program. Nič ni torej pri Prusih izdalo njegovo javno odobravanje izгона španjskih jezuitov? Sam ima še toliko vpliva, da bo nap. avil red v svoji stranki, vendar splošno sodijo, da je njegovo gibanje že doseglo vrhunec in da ga čaka le še pot navzdol.

V berlinskih predmestjih se ponoči Hitlerjeve napadalne čete zopet vadijo. Bog ve, kaj še vre v Hitlerjevi glavi. Dobro leto od tega je stopil na takozvano zakonito pot. Skušal je celo priti v vlado s pomočjo dr. Brüninga. Že nekaj mesecev sem sam ruši Brüningovo vlado. Pri predsedniških volitvah bo gotovo propadel. Ko bo vsa ta legalna sredstva izčrpal, misli na oboroženo vojsko? Spočetka je napovedal boj bankam, boj velekapitalu. Po volitvah leta 1930, ki so mu prinesle uspeh, so ga že videli pri kozarcu vina z velebankirji in industriji in nedavno si je zopet zagotovil denarno podporo industrijskega magnata Thyssena. Danes še žene boj proti židom, jutri se prav lahko spravi z njimi proti katoličanom, danes pošlje v Rim emisarje, ki naj bi ga spravili v stik z Vatikanom, jutri lahko napove boj katoliški cerkvi. Kakor kaže... Politično in duhovno desorientirani Nemčiji je tega treba. Toda takšne politike se bodo tudi Nemci prej ali slej naveličali.

Zmaga domoljubja nad tehniko

Štiridnevna ofenziva Japoncev se je razbila ob kitajskih okopih

London, 24. febr. Po štiridnevni ofenzivi so se morale japonske čete zaradi junaškega odpora Kitajcev, ki so na koncu celo prešli v ofenzivo in iztrgali Japoncem vse dobljene pozicije, umakniti in svojo ofenzivo zaenkrat ustaviti.

Štiridnevna borba je bila strahovita, kar se razvidi iz tega, da znašajo izgube na obeh straneh 7000 mrtvih in okoli 10.000 ranjenih. Tehnična premoč in znani član Japoncev se je zlomil ob naradni zavesti in vztrajnosti Kitajcev, ki branijo svojo domovino pred krivičnim napadom.

Kako je bil japonski naskok odbit

Japonci so 23. februarja, ko so zadnjič ponovili svoj generalni napad, z vso silo napadli kitajsko linijo, da dosežejo Ta Zang, da kitajsko armado obkolijo. Toda dež je bil spremenil riževa polja v veliko močvirje, tako da je bilo napredovanje tako pehote kakor tankov silno oteženo. Japonci niso mogli zlomiti kitajskega odpora niti z enournim strahovitim bombardmentom kitajskih okopov, ker so kitajski vojaki, napol zakopani v blatu in skriti med ruševinami, bombardement vzdržali. Ko je potem japonska pehota kitajsko linijo naskočila, je bila nenehno, meneč, da so okoli zapuščeni, sprejela od strahovitega ognja iz pušk in strojnic. Japoncem tudi ni nič pomagalo, da so njihovi številni aeroplani zakrivali prodiranje njihove pehote z umetnim dimom. Po hudem spopadu na nož, v katerem je prišla do veljave več kot dvakratna premoč Kitajcev in pa seveda njihovo izredno in nepričakovano junaštvo, se je morala japonska pehota s tanki vred umakniti.

Umik Japoncev je bil tem bolj potreben, ker se je Kitajcem posrečilo obiti desno krilo Japoncev pri fortu Vu Sungu, tako da so Japonci naposled izgubili tako svoje pozicije pri Vu Sungu kakor svojo skrajno pozicijo na levem krilu pri vasi Kiang Vang, ki so jo bili prejšnjega dne z največjimi žrtvami osvojili.

Obenem so bili Kitajci napredovali v središču pri vasi Ma Hon Cen blizu Ča Peja, kjer so se potem utrdili na severnem kolodvoru Sanghaja, ki je postal osrednja točka kitajske obrambe.

Edini uspeh Japoncev

Znatne rezultate pa so bili Japonci med tem dosegli pri bombardiranju nekaterih važnih točk v kitajskem ozadju. Japonska letala so namreč v velikem številu napadla kitajski aviatni park pri Hun Hio, 15 km zapadno od Sanghaja na železniški progi Sanghaj—Nanking. Japonski aeroplani so zažgali vsa kitajska letala, kar pomeni za Kitajce občutno izgubo, ker itak nimajo na razpolago veliko letalskih sil.

Sicer pa Japonci pri operacijah proti prometnim sredstvom in točkam postopajo zelo previdno in dozdaj še niso bombardirali ne železniške proge ne mostov, katerih je v Sanghajskem ozemlju, ki je prerezano od številnih rek in rečic, veliko. Vzrok je v tem, ker bi bilo njihovo prodiranje, na katero upajo v bodočnosti, onemogočeno, če bi uničili prometne zveze.

Vzroki japonskega poraza

Vzrok, da se je japonska ofenziva izjalovila in spremenila v poraz, ki je tem občutnejši, ker gre za japonski prestiž, je razun v junaškem odporu Kitajcev tudi v tem, da je general Ujeda podcenjeval odpornost Kitajcev in je začel ofenzivo z odločno nezadostnimi sredstvi. Razume se pa tudi, da je vojak, ki brani svojo zemljo, moralno jačji od onega, ki je pristiljen tujo zemljo napadati. Tudi je Sanghajski teren prerezan od številnih vodnih cest in močvirnat, tako da je napredovanje artilerije kakor tudi oskrbovanje z municijo in živčevem zelo oteženo. Vrh tega so Kitajci teren podminirali in so morali Japonci kraterje, ki so jih napravile kitajske mine, premostovati z deskami. Zelo pogubno delavnost za Japonce pa so razvijali tudi kitajski strelci, oblečeni v civilno obleko, ki so Japoncem streljali v hrbet.

3 bombe padle na italijansko vojno ladjo

Pri borbah za Sanghaj so bili slučajno prizadeti tudi Italijani. Trije kitajski artilerijski projektili so namreč padli na krov italijanske vojne ladje »Libia«, ki je vsidrana v reki Vang Pu. En šrapnel, ki je padel na poveljniški most, je most nekoliko poškodoval. Druga granata, ki je istotako padla na most, ni eksplodirala. Prav tako k sreči ni eksplodirala granata, ki je padla na strop kabine, v kateri je spalo 200 mornarjev.

Japonci začeli novo ofenzivo

Japonci zopet prodirajo

Medtem ko se je včeraj mislilo, da bodo Japonci svojo ofenzivo sploh ustavili, dokler ne dosepe novi dve japonski diviziji, ki sta že na potu, pa se danes poroča, da so pri Ča Peju pomorske čete zopet napadle kitajske postojanke na severnem sektorju in da se je zdaj na tem delu Sanghajske fronte vnovič razvila zelo ogorčena borba. Japonska artilerija zopet strahovito obstreljuje kitajsko linijo, japonska letala pa sipljejo nanjo bombo za bombo. Japonska pehota pa še ni stopila v akcijo. Sodi se, da Japonci nebojo dati Kitajcem miru in jim hočejo odvzeti priliko, da bi se v osvojenih pozicijah utrdili, dokler ne dosepe Japoncem ojačenja.

Medtem Japonci z vso naglico evakuirajo japonske državljane iz Sanghaja, ki jih je ostalo še okoli 16.000. Davi so vkrcali na velik prekoceanski parnik več kot tisoč Japoncev, da jih odpeljejo v domovino.

Sanghaj, 24. febr. AA. Osem velikanskih japonskih letal je bombardiralo kitajske postojanke okoli Kiang Suana. Kitajske čete obstreljujejo pozicije, ki jih drži japonska pehota s hudim ognjem iz pušk in strojnic. Kitajske čete obenem neumorno popravljajo svoje porušene jarke.

Kaj bodo napravili v Tokiu

V Tokiu vlada seveda velika konsternacija zaradi odpora Kitajcev, ki so prizadeli Japoncem tolik udarec. Japonska vlada je izdala apel na politične stranke, to je na konservativce in na liberalce, ki so bili pravkar med seboj v najhujši politični borbi ob volitvah v novi parlament, da naj končajo medsebojno borbo in se redinajo v sedanjem kritičnem momentu.

Mednarodni krogi ta razvoj gledajo s skrbjo, ker je na Japonskem zmaga pri volitvah z ogromno večino konservativna stranka, ki je za boj do konca in noče nič slišati o popuščanju. Po vsaj priliki bodo konservativci zmagali nad zmernimi elementi, ker je na kocki prestiž Japonske, predvsem pa njen položaj v Mandžuriji, kjer bi znal japonski poraz pred Sanghajem izzvati neprijetne posledice. Nacionalni šovinizem na Japonskem je tako jak, da se utegne zaradi japonskega neuspeha pred Sanghajem položaj le še poslabšati.

Ujeda odstavlien

Sanghaj, 24. febr. AA. Kakor se doznava, je japonsko vrhovno armadno vodstvo baje sklenilo prekiniti vojne operacije, dokler ne pridejo nova ojačenja. Vkljub temu so japonske čete na nekaterih mestih prešle s pomočjo tankov in letalskega bombardmana v napad.

Doznava se tudi, da bo na mesto generala Ujeda imenovan drugi vrhovni poveljnik japonskih čet.

Seja narodne skupščine

Belgrad, 24. febr. I. »Pravda« poroča: »Danes dopoldne je bila 12. seja narodne skupščine. Predsedoval ji je dr. Kumanudi. Po prečitjanju dnevnega reda in zapisnika zadnje seje je vstal poslanec Milenko Milutinović in dejal: »Gospodje narodni poslanci! Seja je napovedana za 9, sedaj pa je ura že 10. Zahtevam, da se seje prične vedno ob napovedanem času in da se po potrebi izvrši poimenoko klicanje narodnih poslancev ter se naj odlošnim eventualno vzame dnevnic.« Predsednik Kumanudi je nato poslancu vzel besedo.

Nato je tajnik dr. Jevremović prečital interpelacijo, katero je stavil narodni poslanec Milan Božić ministretvu za gozdove in rudnike proti Nikoli Belančiču, glavnemu ravnatelju v ministretvu za gozdove in rudnike, v kateri vprašuje, če je ministru znano, da je bil isti Belančič svoj čas v Sarajevu šef aprovizacijskega oddelka nekdanjega rudarskega odseka in da so se tam vršile neke nepravilnosti. Nato je tajnik prečital vlogo pravosodnega ministra dr. Maksimovića, s katero se obrača na narodno skupščino z zahtevom, da se nadaljuje sodni postopek proti sledočim narodnim poslancem: Stefanu Sifterju, Vasi Tomasiću in Stefanu Maksimoviću in sicer radi prestopkov po § 301 kazenskega zakonika, proti poslancu dr. Ante Hasanbegoviću pa se predlaga sodni postopek po §§ 345, 349 in 355 kazenskega zakonika. Nato se je prešlo na dnevni red.

Zakon o direktnih davkih

Finančni minister je predložil nov zakon, s katerim naj bi se izmenjal dosednji zakon o neposrednih davkih kakor tudi zakon o davku za neopreženje. Dr. Gjorgijević je iz ministrske klopi obrazložil natančen značaj tega predloga, kar je narodna skupščina sprejela s ploskanjem. Novi zakonski predlog spreminja med drugim § 3 prejšnjega zakona, ki se glasi, da so zemljišča, namenjena za drevesnice, izvzeta od predpisov tega zakona. Nadalje znaša brez l. 1932 zemljiški dohodek 10 odst. od katastrskega čistega dohodka. Nadalje se doda § 59 zakona o neposrednih davkih,

da plačajo prodajalci državnih razrednih srečk 3.50 Din od vsakega tisoča, občine pa dobijo pravico do 20 odst. tega davka. § 77 se doda, da podjetja, ki so svoje obratovanje ustavila, ne plačajo nobenih davkov več, kakor hitro je uradno sestavljena likvidacijska bilanca. § 82 se spremeni v toliko, da bodo uradniki, ki so obenem člani upravnih ali nadzorstvenih odborov gospodarskih podjetij in kot taki sprejemajo plače, morali plačevati neposredni davek tudi na te nagrade. § 138 se spremeni v toliko, da se bo pobiral poseben dohodninski davek na ona zemljišča, ki so dala večji katastrski dohodek, kakor je bilo ob določenega uradnega preračunano, in sicer se bo plačal davek od presežka, § 211 se razširi s pristavkom, da oni družinski očetje, ki imajo 9 otrok, ne plačujejo nobenega davka le v slučaju, ako njihova davčna podlaga ne presega letnih 25.000 Din. Nadalje preneha osvoboditev tega davka takoj po smrti družinskega očeta devetih otrok, razen v slučaju, ako je še polovica otrok mladoletnih. Za slednji slučaj preneha osvoboditev davščin po enem letu po smrti družinskega očeta. Ta zakonski predlog bo prišel pred poseben odbor, ki mora predložiti poročilo narodni skupščini na prvi seji prihodnjega tedna.

Proti dr. Ressleru

Nato je Narodna skupščina poslušala zanimivo interpelacijo poslanca Antunovića, ki je bil proti poročilu verifikacijskega odbora, da pride v Narodno skupščino namestnik umrlega poslanca Gjurgijevskega dr. Ressler. G. Antunović se čudi, kako je bil tak sklep mogoč, če ustavni zakon in poslovnik Narodne skupščine zahtevata, da morajo člani Narodne skupščine znati narodni jezik. Kandidat Ressler pa ga po njegovih informacijah ne zna. Kako naj potem vrši dolžnost narodnega poslanca, ako ne zna niti govoriti narodnega jezika? Predlaga, da naj državni odbor pokliče predse kandidata Resslera in naj ga izpraša. Ako ugotovi, da razume narodni jezik, naj pride v Narodno skupščino, če ga pa ne zna, potem naj se skritno izvaja ustavni zakon.

Zakon o srednjih tehničnih šolah

Naslednja točka dnevnega reda je bila diskusija o zakonskem predlogu o srednjih tehničnih in moških obrtnih šolah. Poslanec dr. Smiljanić je predlagal, da naj Narodna skupščina zakon sprejme, kar odgovarja stvarnim potrebam. Te šole morajo dvigniti naše strokovno izobraženo obrtno osebje v našem narodnem gospodarstvu. Nadalje je tudi mnenja, da bo ta zakon od pomogel brezposelnosti, ker bodo izobraženi obrtniki našli nova polja za udejstvovanje, ki nas bodo osvobodili od inozemstva. Inozemska konkurenca bo odstranjena in dela bo več in trajnega. Za njim se je priklasil k besedi minister dr. Kramar, ki je v dolgem govoru zagovarjal predloženi zakonski predlog. Rekel je, da obstoja zdaj v državi 34 takih šol in da je 27 od njih obrtnih. Novi zakon bo podpiral strokovno izobraženo obrtništvo. Priglasilo se je še nekaj govornikov, med njimi Jovan Musirić, Stane Rape, Mate Dimitrijević, dr. Milan Stojadinović in Vladimir Vidaković, ki so vsi zaporedoma hvalili zakon ter podpirali dalekovidnost vlade, ki ga je ravno v sedanjem trenutku predložila Narodna skupščina. Seja je bila nato zaključena in prihodnja določena za jutri dopoldne.

Med diskusijo zakonskega predloga je bilo prisotnih 89 narodnih poslancev.

Senat o Gospodarskem svetu

Belgrad, 24. febr. I. Senat je danes nadaljeval debato o zakonskem predlogu o gospodarskem svetu. Govorili so dr. Kostrenčić, dr. Jovan Benjamin, dr. Superina in dr. Mile Gavril. Slednji je zelo simpatično apeliral na sodelovanje časopisa pri rešitvi gospodarske krize. Svoje dni je ob enako težkih gospodarskih prilikah časopisje vršilo veliko nalogo. Naj se tudi danes zaveda te svoje dolžnosti in naj pomaga narodu, da prebrodi gospodarske težkoče. V debato je posegel tudi prometni minister dr. Radičević, ki je zagovarjal vladno stališče v pogledu povzdiga narodnega gospodarstva, nakar je senat preložil sejo na jutri dopoldne.

Večina Nemčije proti fašistom

Ostri govori proti hillerjevem v „Reichslagu“

Berlin, 24. febr. tg. V prenapolnjeni dvorani se je začela danes seja nemškega državnega zbora z ostri izjavo vojnega ministra dr. Grönerja, s katero je z največjo odločnostjo zavračal gorostasne trditve narodnega socialista dr. Göbbelsa, kateri je najvišjega in najbolj poštvalnega nemškega vojaškega Hindenburga stavljal v isto vrsto z dezertarji, kar je tem nesramnejše, ker pozna g. Göbbels vojno samo iz pripovedovanja. Pri tej izjavi so fašisti zopet napravili silen hrup, naskar je moral predsednik diktirati razne kazni. Z zelo ostro izjavo proti Göbbelsu je potem vojni minister dr. Gröner povzročil v parlamentu tako razpoloženje, ki je omogočilo izjaviti govorniku socialnih demokratov dr. Breitscheida, da bodo socialisti demokrati glasovali za Hindenburga, ker ima največ upanja, da zbere večino glasov proti fašizmu. Po tej izjavi dr. Breitscheida je dr. Gröner pojasnjeval odredbo o nemški vojski, ki je naprejena proti narodnim socialistom. Minister je izjavil, da ne misli na izpremembo kurza, da pa hoče oblast odločno porabiti proti vsem, ki ogrožajo

demokracijo. Vsak narodni socialist, ki bi hotel vstopiti v nemško vojsko, se mora obvezati, da bo pretrgal vse zveze s stranko. Dr. Breitscheid je v polemiki navedel, namigujoč na to, da hoče Hitler dobiti nemško državljanstvo s tem, da je bil imenovan za orožnika v Braunschweigu, da je Hitler sicer dosti dober za orožnika, ne pa za državnega predsednika.

Tudi govorniki drugih strank, ki niso bili ravno za Hindenburga, so nenavadno ostro napadali fašiste. Württembergski predsednik dr. Bötz je izjavil, da njegova stranka odklanja temno pot narodnih socialistov v njihovo »Tretjo državo«. Fašist Freytagh-Loringhoren je potem prečital cel seznam »zunanjepolitičnih neuspehov dr. Brüninga, počenši od carinske unije z Avstrijo, pa do Memla. Dr. Brüning ni znal izkoristiti za nemško politiko zatiranje izolacije Francije. »Poljska že zbira čete ob nemški meji in ne bo trpelo dolgo, ko bodo Poljaki prišli v vzhodno Prusijo — je hujskal govornik. Nato je vzkliknil: »V svetovnem boju, ki se bo potem vnel, bo poginila Evropa. Tragična krivda Hindenburga je, da je podpiral tak

sistem.« Izredno oster je bil govor poslanca gospodarske stranke dr. Bretta, ki je načelno obratunal z radikalnosocialističnimi tendencami narodnega socializma.

Berlin, 24. februarja. tg. V nemškem državnem zboru je prišlo potem do ponovnih hrupnih prizorov, ko je poslanec dr. Weber izjavil, da vpitje narodnih socialistov o zatiranju kake stranke tej stranki ne prištevajo, ker je sama nastopala s političnimi umori. Nov nemir je nastal, ko je nastopil narodni socialist Rosenberg in mu je zaklical nek komunist: »Kje pa ste bili leta 1918 do 1922?« Tedaj se je Rosenberg nahačal v Parizu in je odvrnil poslancu, če hoče zasuknico. Predsednik Loebe mu je zato odlegel besedo. Nastal je nemir in predsednik je moral izključiti narodnosocialističnega poslance Schallerja in Springerja. Ko se je seja zopet odprla, je Rosenberg končal svoj govor in se bahal, da bo dr. Brüning v enem mesecu podal demisijsko pismo. Dr. Brüning je v odgovor in ta novi državni predsednik dr. Hitler. Nato je bila seja zaključena.

Tardieu je dobil večino

Prelep med desnico in levico

Pariz, 24. februarja. Po govoru, ki ga je imel predsednik vlade Tardieu v zbornici, je povzel besedo Herriot, ki je vprašal, zakaj se ni dala doseči enodušnost glede zunanje politike pod upravo člena leve, posebno ko je šlo za Poincaréja, ki uživa velik ugled na vsem svetu. Na koncu svojega govora je Herriot izjavil, da bodo radikalni glasovali proti vladi.

Nato se je primeril incident, ko je poslanec komunistične stranke Duclos odklonil, da bi zapustil govorniško tribuno, čeprav je že potekel za njegov govor določen čas.

Pri glasovanju je zbornica izglasovala novi vladi zaupnico s 309 glasovi proti 262.

Potem, ko je Tardieu dobil zaupnico, se je ob koncu seja razvila v poslanski zbornici prava bitka. Desničarski general Just je namreč zaklical voditelju socialistov Leonu Blumu: »Vi ste nemški advokat!« Socialisti so bili radi te žalitve skrajno ogorčeni in poslanec Grumbach je zaklical: »Na tak način se pripravljajo zločini, kakor je bil uhoer Jaures!« Več socialističnih poslancev je skočilo proti generalu, poslanec Froessard je že zagrabil generala in samo hitri intervenciji ostalih poslancev je pripisati, da general Just ni bil dejansko napaden. Medtem je predsednik dal izprazniti galerijo in je prekinil sejo, toda prelep med desnico in levico je bil že v polnem teku. Kravate so kar

frčale po zraku. S krvavim nosom so morali odnesti iz dvorane bretonskega poslanca Le Guena, a krvavim očesom pa Baska Ybarnegaraya.

Medtem pa se je nekoliko pred polnočjo bil Tardieu odpeljal s posebnim pripravljenim vlakom v Zenevo, takorekoč v tekmi z rednim brzovlakom, s katerim se je dve uri prej odpeljal v Zenevo angleški zunanji minister sir John Simon. Tardieu je zapovedal, da mora posebni vlak dohiti redni brzovlak, da se bo Tardieu mogel v vlak porazgovoriti z angleškim zunanjim ministrom, ker se radi nujne prisotnosti v parlamentu ni mogel odpeljati z brzovlakom.

Gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo, Romunijo, Madjarsko

Belgrad, 24. febr. I. V dobro informiranih krogih se odklanja vsak komentar k vesti, katero je prinesel »Pesti Naplo«, da se bodo namreč tekom prihodnjih dni začela pogajanja med Madjarsko, Romunijo in Jugoslavijo o gospodarskem zblizanju in o prodaji poljskih pridelkov. »Pesti Naplo« zatrjuje v svojem članku, da ima informacije iz uradnega vira, da sta jugoslovanska in romunska vlada obvestili madjarsko, da sta pripravljene na konkretna pogajanja in da se naj prva etapa pogajanj izvrši v Belgradu. V istih krogih se nadalje trdi, da naša vlada pozljivo zasleduje vsak pokret, ki bi pomagal razbremeniti gospodarsko krizo in od-

preti inozemska tržišča za naše kmetijske proizvode. Jugoslavija je to pokazala že leta 1930, ko je njen zunanji minister dr. Marinković predlagal v Sinaji Romuniji skupen nastop na svetovnem trgu za vzhodne evropske agrarne države. V slučaju, da bi prišlo do konkretnih pogajanj, ki pa zaenkrat še niso v vidu, bo to pomenilo samo nadaljevanje prizadevanj, ki so se začela v Sinaji in ki so stalno predmet razmotrivanja držav srednje Evrope, predvsem pa male antante. Verjetno je, da bo to vprašanje ventilirano v slučaju, če bi dr. Graiz in dr. Friedrich nameravala uresničiti zamisel, da ob priliki obiščeta Belgrad.

Važno za izvoznike

Belgrad, 24. febr. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da se bo vršila razdelitev živine, namenjene za izvoz v Avstrijo s strani naših izvoznikov v tednu od 6. do 12. marca ter dalje. Izvoznike zavod opozarja, da se pravočasno na podlagi določenih pravilnika o kontroli izvoza živine pošljejo svoje prijave in to najpozneje 11 dni pred onim tednom, v katerem želijo izvoziti živino. Za teden od 6. do 12. marca je zadnji rok prijave sobota 27. februarja. Vsi izvozniki morajo položiti na blagajni kavicjo v gotovini ali garantnem pismu. Razen tega pa morajo poslati verodostojne dokumente ter dati podatke o dosedanjem izvozu od leta 1925 do 1931.

General Bresan na vidiku

Bukarešt, 24. febr. Z. Po odhodu Titulescu se mnogo govori o njegovem obisku. Listi pišejo, da je imel Titulescu dolge razgovore z maršalom Bresanom in zatrjujejo, da bo moral Bresan sestaviti novo vlado.

Narec ubil 10 ljudi

Pariz, 24. februarja. AA. Iz Manile na Filipinih poročajo, da je znorel neki domačin, ki je s puško ubil 10 ljudi in 10 drugih ranil. Blazneža je nek vojak moral ustreliti, ker bi bilo sicer število žrtev še večje.

Predolga pot na delo

Oddaljenost delavskih stanovanj in obratov

Ljubljana, 22. februarja.

Vsako jutro ob zori se zgrinjajo po vseh cestah ljubljanskega barja in ljubljanskega polja nepregledne procesije pešcev in kolesarjev, ki v mrzličnem tempu hitijo v Ljubljano. Natrpani vlaki, avtobusi in tramvaj brzijo od vseh strani in bruhajo množice ljudstva v ljubljanske ulice in trge. Isti pojav se ponovi v večernem mraku, samo v obratni smeri in v nekoliko daljšem času.

Vsakodnevno vrvenje ob zori in mraku v Ljubljani in njeni okolici je dobilo prav za prav šele zadnja povelja leta velemestno obsežje. Prvotno je stanovanjski zakon prisilil marsikatero delavca ali uradnika, da si je poiskal stanovanje na deželi. Visoke najemnine po odpravi stanovanjskega zakona na stvari niso nič spremenile.

Dr. A. Melik, univ. prof. v Ljubljani, je začel proučevati oddaljenost delavskih stanovanj od obratov iz geografskega, gospodarskega in socialnega vidika. V ta namen je dal statističnemu odseku OUZD-a v Ljubljani na razpolago 16 akademikov

geografskega instituta, ki so iz bolniško-statističnih listov zbrali zelo zanimive statistične podatke o oddaljenosti delavskih stanovanj od obratov za 10 mest Slovenije (Ljubljana, Celje, Maribor, Kranj, Novo mesto, Kamnik, Kočevje, Trzin, Ptuj in Murska Sobota). Nekaj važnejših rezultatov, ki se nanašajo na našo slovensko metropolo, navajamo v sledečem:

Leta 1929 (t. j. v času najpovoljnejše gospodarske konjunktore) je bilo v Veliki Ljubljani (Ljubljana, Gor. Siska, Vič, Glince, Rožna dolina, Moste, Zelena jama, Vodmat) povprečno zaposlenih 19.095 delavcev (10.365 moških in 8730 žen.). Od teh je stanovalo v Veliki Ljubljani samo 12.823 delavcev ali 67%. Ostalih 6272 ali 33% je stanovalo izven Velike Ljubljane. Med temi je bilo moških 3861 ali 37% in 2411 žensk 28%. Odstotek žensk, ki stanujejo izven Velike Ljubljane, je nekoliko manjši od odstotka moških radi službinj, katerih stanovanje je vsepovsod identično z mestom zaposlitve.

Nad 1000 delavcev (moških in žensk), članov OUZD-a, se je vozilo leta 1929 iz sledečih krajev v Veliko Ljubljano: Bizovik-Hrušica 115, Črnača 165, Dravje 122, Llovica 125, Ježica 105, Kodeljevo 169, Kozarje 101, Stožice 126, Štepanja vas 143, Trzin 139, Zalog 203, Zg. Hrušica 105, Zg. Kašelj 131.

Maksimalni radius oddaljenosti delavskih stanovanj je vsepovsod ob železniških progah, kar je samo ob sebi umljivo. Maksimalni radius sega na posrednih progah: do Raketa (5 delavcev), do Podnart-Krope (18), do Vrhne (97), do Kamnika (17), do Litije (6), do Radhovec (6), do Velikih Lašč (2).

Navajamo samo še par zanimivosti predmetne statistike.

Marsikdo je bil presenečen, ko je zvedel, da Ljubljana ob zadnjem ljudskem štetju ni dosegla niti 60.000 prebivalcev. To razočaranje se je tolmačilo na ta način, da se je štetje vršilo med velikonočnimi počitnicami, ko so dijaki odšli domov. Drugi mnogo važnejši vzrok pa tiči ravno v dejstvu, da veliko ljudi stanuje izven Ljubljane. Ako upoštevamo, da ima vsak od gori navedenih 6272 delavcev povprečno dva družinska člana, potem izgubi Velika Ljubljana samo pri članih OUZD-a okrog 20.000 prebivalcev ali Ljubljana sama nad 10.000 prebivalcev.

Povprečno napravi vsak delavec dnevno nad 2 kilometra poti iz stanovanja do obrata in ravno toliko nazaj; skupaj torej nad 4 km dnevno. Pri ca. 100.000 članih OUZD-a dobimo tako dnevno pot od 400.000 km, to je znatno več kakor znana oddaljenost mesece od zemlje.

Povprečno porabi vsak delavec pol ure dnevno za pot iz stanovanja do obrata in ravno toliko za obratno pot; skupaj torej 1 uro dnevno. Pri vsem članstvu OUZD leta 1929 znaša dnevna izguba časa okroglo 100.000 ur dnevno. Povprečen faktični delavski zaslužek na uro je znašal circa 4 Din. Dnevno izgubo zaslužka delavcev, članov OUZD, moramo tako ceniti dnevno s 400.000 Din. Ako pristojemo k temu stroške potovanja (vozne listke, kolesa, obrabo čevljev itd.), potem znaša izguba dnevno nad pol milijona dinarjev. S pomenitvijo stanovanj v Ljubljani in s pomenitvijo mesečnega življenja sploh bi se mnogo prihranilo na času in na stroških potovanja.

Demonstracija brezposelnih

London, 24. febr. tg. Pri demonstracijah brezposelnih v Bristolu, katerih se je udeležilo več kot 10.000 ljudi, je morala policija nastopiti s silo, pri čemer je bilo ranjenih 30 oseb. Tudi v Londonu so bile večerje demonstracije brezposelnih, kateri so hoteli priti pred parlament, pa jim je policija to zabranila.

Izboljšanje češkega denarnega trga

Praga, 24. februarja. AA. »Prager Presse« naglašja v nekem članku, kako ugoden je položaj denarnih zavodov in zavarovalnic, in da bo zato omogočena nova, liberalnejša kreditna politika. Dalje list omenja, da vlada danes največje zanimanje za kratkoročna posojila z zanesljivimi jamstvi, promet z dolgoročnimi posojili in hipotekami pa bolj ali manj popušta.

Nesreča dveh letalcev

Milan, 24. febr. AA. Britska letalca Hamilton in Couplat, ki sta hotela postaviti rekord z novim poletom v Avstralijo, sta po odletu iz Rima proti Atenam zašla. V Apuliji je dohitel snežni metej, naskar je moralo letalo pristati. Letalo se je zarilo v 2 m visok sneg. Oba letalca so rešili že napol zmrznjena.

Rim, 24. febr. Z. Na tukajšnjem letališču je padlo neko letalo radi defekta na motorju in je popolnoma uničeno. Pilot je bil takoj mrtev, poročnik Italo Muscietti je bil pa težje ranjen.

Tužna vest

London, 24. febr. AA. V angleških sportnih krogih vlada veliko vznemirjenje glede na tradicionalno veslaško tekmo med kembrisko in oksfordsko univerzo, ki se bo vršila 19. marca t. l. Najboljši veslači obeh moštev so namreč zboleli za influenco in zato se trening ne more redno vršiti. Hudo prizadeto je kembrsko moštvo, ker je eden izmed najboljših veslačev njegove osmerke nevarno obolel.

Belgrajske vesti

Belgrad, 24. febr. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil postavljen za vršilca dolžnosti potovalnega učitelja za vinogradništvo pri banski upravi v Ljubljani Franjo Lukman, profesor na kmetijski šoli v Vukovu.

Belgrad, 24. febr. I. V političnih krogih se potrjuje vest, da je bil predlog našega delegata dr. Hecde, da se osnuje mednarodna akademija poštinih in drugih telekomunikacij, sprejet s strani svetovne poštne zveze. Na predlog je pristalo že 17 evropskih držav.

Imeteljem Blaira

Belgrad, 24. februarja. Oddelek za državne dolgovne in državne kredite opozarja interese o priliki izplačil kuponov 7 in 8% nega Blairovega posojila, da morajo svoje dospele kupone poslati najkasneje do 1. aprila temu oddelku po pošti ali preko davčnih uprav ali pa jih osebno deponirati pri oddelku za državne dolgovne. Kuponi se morajo predati obenem s seznama, v katerih morajo biti kuponi navedeni po rokih in aritmetično ter posebej za vsako posojilo. Izplačila se bodo vršila po kurzu, po katerem Narodna banka obračunava dolar. Ustrezajočo vrednost v dinarjih bo dostavil oddelek po pošti ali preko davčnih uprav lastnikom kuponov kakor oni sami pri predaji navedejo. Blanketi seznamov se dobe v likvidaturi oddelka.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, nov sneg, predvsem v vzhodnih in jugovzhodnih delih Avstrije. V Nižji Avstriji bo temperatura padla.

Edinstvena grozna samoobsodba

Iz strahu pred obsodbo zažgal dinamično patrono

Maribor, 24. februarja.

Nezaslišana in strahovita vest je pretresla danes dopoldne vse mesto. V trenutku, ko bi moral stopiti pred sodnika, da se zagovarja zaradi malenkostne prevare, se je usmrtil bivši tajnik okrajnega cestnega odbora v Marenbergu Franc Jenčič v kletnih prostorih okrajnega sodišča. V strahu, da bi vstal v usta dinamično patrono ter jo zažgal. Učinek je bil pretresljiva in strašna eksplozija, ki je nesrečniku odtrgala glavo.

Dogodek, kakršnega kronika našega sodišča še doslej ne beleži, se je pripetil točno ob pol 11 dopoldne. Proti Jenčiču bi se morala pravkar pričeti razprava, toda namesto v razpravno dvorano, ga je gnala bojazen v kletne prostore sodišča, kjer je izvršil svoje sigurno že dolgo pripravljeno dejanje. Strahovit pok je odjeknil po vseh prostorih sodišča ter pretresel vse poslopje. Zvenketanje razbitih sip, katere je strl zračni pritisk, hrupno in prestrašeno beganje osebja iz sob na hodnike je napolnilo sodišče. Vse je bilo prestrašeno, misleč, da gre za atentat. Ugotovili so kmalu, da je nastala eksplozija v pritličnih prostorih, kamor sta se takoj podala sodna uradnika Uršič in Bernovič. Na stopnicah, ki vodijo v pritlične prostore, pa jima je prihitelo nasproti vse zbegano mlado dekle, hčerka jetniškega paznika, ki jima je povedala, da je počilo v strahu na hodniku. Iz tega prostora se je valil zadušljiv dim. Ko sta oba uradnika stopila v pritličje, se jima je nudi grozen in pretresljiv prizor, ki ga oboje na drobno opisati.

V tem se je že zbrala na mestu strahu pritožna zora cela gruča sodnega osebja in radovednecev. Kmalu je prispela na lice mesta tudi sodna komisija, v kateri so bili državni tajnik dr. Hojnšek, preiskovalni sodnik dr. Grmovšek z zdravnikom dr. Zorjanom, zapisnikar Sand, od policije pa inspektor Cajko. Policija je ugotovila dejansko stanje ter odredila prevoz trupla v mrtvašnico. Medtem so se v kletnih prostorih odigrali pretresljivi prizori. Na sodišču se je namreč nahajala tudi Jenčičeva žena, ki je spremila moža v Maribor, ter

njena hčerka, ki v Mariboru študira. V splošni zmed, ko se je govorilo o samoumoru, je prišla ta strašna novica tudi na ušesa žene in hčerke ter ju popolnoma strla. Odhiteli sta proti kleti ter z vso silo hoteli videti moža oziroma očeta. Zaradi strahu razmesarjenega trupla niso hoteli pripustiti nesrečnici k očetu oziroma možu ter so ju s težavo spravili v stanovanje nekega sodnega uradnika.

O predzgodovini tega obupnega Jenčičevega čina doznajamo sledeče podrobnosti: Franc Jenčič, ki je bil star 49 let, je doma iz Vuhreda, kjer poseduje posestvo in lepo premoženje. Nameščen je bil kot tajnik pri okrajnem cestnem odboru v Marenbergu in je svoje posle opravljal dolga leta na splošno zadovoljstvo. Zadnje čase pa so jele krožiti razne vesti o nepravilnostih, katere je baje zagrešil in uvedena je bila sodna preiskava. Na podlagi te preiskave je bila dvignjena po mariborskem drž. pravdnistvu proti Jenčiču obtožnica, ki mu je očitala, da je februarja 1930 napravil lažno listino z namenom, da bi jo uporabil kot pravo, in sicer da je zabeležil, da je posestnik Solter Edvard opravil v februarju istega leta za mariborski okrajni cestni odbor več voženj gramoza ter je prejel za to enkrat 175 Din, drugič pa 525 Din. Na tej listini je, kakor trdi obtožnica, Jenčič navedel podpis imenovanega posestnika. Zaradi navedene obtožbe je bila razpisana pred mariborskim okrajnim sodiščem proti Jenčiču že trikrat razprava, vendar je vedno morala biti preložena, ker obtožbeni ni prišel. Današnja razprava je bila že četrti. Topot je sodišče izdalo orožnikom nalog, da privedejo Jenčiča, četudi s silo. Orožniki pa ga niso dobili doma, ker se je med tem že odpeljal v Maribor z avtom skupaj s svojo ženo. V Mariboru sta oba na Koroski cesti izstopila ter obiskala svojo hčerko. Nato se je Jenčič napotil na sodnijo, kamor je pa med tem že prišel orožnik iz Marenberga ter povedal sodnikom, da zopet ni našel obtoženca doma. Sedaj je pravkar nameraval vnovič preložiti razpravo, ko je pretresla celo poslopje silovita eksplozija, ter se je bliskovito zvedelo, da se je sodil Jenčič v kletnih prostorih sodišča sam z dinamično patrono.

Predstavnik poljske države med Slovenci

Bivanje g. poslanika ministra Schwarzburg-Güntherja v Ljubljani

Poljski poslanik g. minister Schwarzburg-Günther (drugi od leve v prvi vrsti) med slovenskimi časnikarji. Zadnji na desni v prvi vrsti je poljski tiskovni ataše g. Glinka.

Ljubljana, 23. marca.

Odkar živimo v naši lastni jugoslovanski državi, se je drugič zgodilo, da je predstavnik tuje države uradno obiskal slovensko prestolnico. Prvi, ki nas je s svojim obiskom počastil, je bil bivši francoski poslanik, ki je prisostvoval v imenu Francije odkritju ilirskega spomenika. Drugi, ki je uradno prisel med nas, je predstavnik največje katoliške slovanske države na našem dvoru gosp. Schwarzburg-Günther.

Ze dejstvo, da se je diplomatični predstavnik tuje države odločil uradno obiskati slovensko prestolnico ter se tu neposredno razgovoriti z vsemi odločilnimi predstavniki javnega življenja, je bilo izredno simpatično sprejeto. Še bolj pa je slovenski rod bil vzradočen, da je to predstavnik krščanskega poljskega naroda, do katerega smo Slovenci vedno gojili res iskrene, nesebične simpatije.

Poslanik g. Schwarzburg-Günther je današnje dopoldne porabil za to, da obišče vse uradne predstavnike. V spremstvu tiskovnega atašea g. Glinka je obiskal ljubljanskega knezoškofa g. dr. Rožmana. Kljub uradnemu značaju je razgovor med našim najvišjim duhovnim pastirjem in med gosp. poslanikom trajal precej dolgo. Gosp. poslanik je obiskal še bana Dravske banovine g. dr. Marušiča, poveljnika dravske divizijeke oblasti, župana ljubljanskega g. dr. Puca in zbornico TOI.

Dopolodne ob 3 se je pod predsedstvom g. poslanika vršila seja Zveze poljskih in jugoslovanskih časnikarjev. Predsednik slovenskega pododpora je g. dr. Ahčin, šef-urednik »Slovenca«, tajnik g. Borko, urednik »Jutra«. Sestanek g. posla-

nika s slovenskimi časnikarji je trajal nad pol-druugo uro v prijetnih apartmanih hotela »Union«. Bil je to sestanek prijateljev, sestanek diplomatov in časnikarjev, ki se zavedajo nujnosti in potrebe intimnega sodelovanja. Gospod poslanik Schwarzburg-Günther sicer diplomat od karriere, je s svojim nepriljubljenim nastopom dokazal, da ni one vrste diplomatov, katerih vsa veljaja je umetnost prigodnega oblačenja in stereotipnih fraz.

Simpatične zunanosti, privlačnega nastopa, prirojene duhovitosti je v pol-druugo urnem razgovoru s slovenskimi časnikarji obravnaval vsa aktualna vprašanja. Lahko se je pričel, da se slovenska žurnalistika zaveda svoje važne vloge, da v gledanju na vsa življenjska vprašanja Poljske in Jugoslavije vlada popolno soglasje in s svojim odkritočrtnim nastopom je gosp. poslanik potrdil samo to, da smo in da zastopamo stališče, ki mora ostati nepremagljivo. Kakor je potekel sestanek pristržno in — skoraj bi dejali tovariško —, tako se je g. poslanik poslovlil od predstavnikov slovenskega tiska, s katerim ga bodo tudi v bodoče vezale najlepše veze.

Popoldne ob 5 je bil gosp. poslanik gost Društva prijateljev poljskega naroda, ki mu je priredil čaj v »Unionu«. Jutri bo imel gosp. poslanik posvetovanja s predstavniki naših gospodarskih krogov. Gotovo je, da bo Poljska že na prihodnjem velesejmu zastopana ne samo s kakim reprezentativnim paviljonom. Gosp. poslanik potuje v kratkem v Varšavo, kjer bo predlagal, da se v Ljubljani ustanovi za začetek honorarni konzulat, da bi na ta način sodelovanje na vseh poljih dobilo še bolj konkretne forme in organizirano podlago.

Zdaj se šele začne!

Po treznostnem kongresu

Z današnjim kongresom se otvori kampanja proti alkoholizmu in njegovim izročkom, ki ne sme prenehati in ne bo prenehala, dokler se dežela in narod ne streznita! Na celi črti, z vsi resnobo in vso energijo se mora boj voditi in nadaljevati brez prestanka! — Tako je bilo napovedano v otvoritvenem govoru na kongresu.

G. knezoškof je na predavanju za duhovnike poudaril silnično misel: Kongres, če še tako lep, bi nič ne koristil, ko bi se zdaj delo ne nadaljevalo. Treba, da se zdaj začne podrobno delo.

In s tem se mora začeti takoj, dokler je železo še gorko. Treba je izvesti treznostno organizacijo po vsej Sloveniji! In ta organizacija mora biti živa in delavna!

Po deželi se je imelo organizovanje pričeti že v nedeljo. Po govoru o treznosti naj bi se ljudje še isti dan prijavili za vstop v »Treznost«. Ker se pa vsi prvi dan ne prijavijo, naj bi se opomnili, da je čas za pripravevanje še vsaj en teden, ali morda nekaj tednov. Ko so ljudje prijavljeni in člani zbrani — to naj bo vsaj do svetne nedelje — naj se naredi skupna zaveza ali obljuba. Postni čas bodi letos posvečen prav posebno treznostni ideji in organizaciji! Ko bo to izvršeno, naj se pošlje poročilo o številu članov centrali, da vemo, koliko nas je.

Ta organizacija pa ne sme biti mrtva; nekaj

imen na papirju. Zato mora imeti sestanke, na katerih se ima vprašanje streznjenja praktično in živahno obravnavati. Tak sestanek mora biti vsaj štirikrat na leto: vsako kvartalno nedeljo. Ako še večkrat, še bolje; morda vsak mesec. Zlasti na začetku bi bilo to potrebno.

Težje bo organizacijo izvesti v Ljubljani in po drugih večjih mestih. Vsak se lahko priklasi v pisarni »Svete vojske«, ki je na Dunajski cesti 17 (Medijatova hiša). Tja naj bi se prijavljali tudi oni z dežele, kjer nimajo lokalne organizacije. — Ker se pa v pisarno ne bo hodil vsak prijavljati, bo treba organizacijo izvesti po šolah, po društvih in po župnijah, o čemer se bo govorilo na posebnem sestanku duhovnikov.

Tudi ljubljanski člani morajo imeti sestanek, drugače je organizacija mrtva. In sicer bodo na začetku sestanki vsak teden, pozneje morda malo redkeje. Ti treznostni sestanki bodo, kakor že napovedano, v brezalkoholni gostilni Delavske zbornice vsak terek ob osmih zvečer.

Prvi tak sestanek je bil pretekli terek. Udeležba je bila prav povojna. Prvi sklep sestanka je bil: Po zares izborni uspehi Treznostni akademiji na predvečer kongresa napravimo takoj drugo akademijo in sicer v nedeljo zvečer v dvorani Delavske zbornice. Do nedelje (vključno) ostane odprta protialkoholna razsta-

Fran Šuklje:

Cesar Franc Jožef I.

(Dalje.)

Običajno se imenuje poljski grof Agenor Goluchowski duševnim otcem oktobrskega diploma. Danes vemo zlasti po globokih študijah dr. J. Redlicha, da je obrekovan Poljak povsem nedolžen na tem zakonu. Skoro neverjetno se glasi gola istina, da je prouzročitelj oktobrskega diploma — ogrski grof Szezen. Zelo verjetna je verzija, da je on na skupni vojni v železniškem kupeju cesarja pripravil do tega, da je iz lastne polnomočnosti svojim narodom podaril nekaj ustavi podobnega v svečani obliki diploma.

Kaj je temeljni značaj oktobrskega diploma? Podlaga njegova je federalizem, in to je v istini bila edina primerna oblika za mnogojezično Avstrijo. Uverjen sem — in ves čas svoje javne delavnosti v bivši avstrijski državi sem se boril za to načelo — da je bil federalizem edino v stanju, združiti tako različne dele avstrijske politične sestavine v eni državni skupnosti.

Toda, če je oktoberski diplom predvsem hotel pomiriti Ogrske, se je tedaj videlo, da svojega namena ni dosegel. Visokoaristokratski njegovi prouzročitelji, starokonservativni magnati, so bili izgubili stik z narodom ter so prezrli veliko spremembo, ki je nastala med ljudstvom. Povsod so odklanjali oktoberski diplom, oktroiran po cesarju ter so zahtevali vzpostavitev ustave z l. 1848. Saj je na Ogrskem pač vedno vodilo plemstvo, a sedaj ne več magnati, temveč mali plemeniti, to kar Angleži imenuje »gentry«, in ta narodna plebs je stala pod vplivom Franca Déaka.

Cudovit mož, znamenita čista prikažen! Bil je že l. 1848 justični minister v Bathianye-

vem kabinetu, odstopil je, ker se ni mogel strinjati s strastnim Kossuthom, ter potem mirno predsedal na svojem malem posestvu vso dobo ogrskega upora in krute reakcije. Toda madjarski narod ga je tudi med tem časom mirnega počivanja silno cenil ter ga spoštoval kot »narodnega modrijana«. Déak je sedaj postal voditelj z absolutno avtoriteto, odločno je odklanjal, kar je Dunaj ponujal ter neomajno vztrajal na stališču zgodovinske ogrske ustave. »Pravna kontinuiteta« je bilo njegovo geslo, »vrnite nam našo ustavo s spremembami, ki so nastale l. 1848!« je bil njegov program.

A tu moram omeniti nek ukrep Franca Jožefa, ki znova kaže njegovo nerodnost »in politično«. Še ni bil zbran »pomnoženi državni sveti«, je cesar v svoji nestrpni prenapetosti mahoma ukinil ves Bachov uradni aparat na Ogrskem, ter zopet vzpostavil domačo upravo po župah, »komitatih«. Nič se ni spodbikal nad dejstvom, da so bili komitati s svojimi »kongregacijami« in od teh imenovani činovniki od nekaj pogravitva trdnjava ogrske samostojnosti. Kar nanaglo ma so morali tuji uradniki in profesorji, Nemci, ponemčeni Čehi in Slovenci, zapustiti svoje službe ter se vrniti domov. Cesar je pričel svoj boj s trdovratnimi madjarskimi politiki — z zvezanimi rokami!

Ogrski starokonservativci, hipno najvplivnejše osebnosti na dunajskem dvoru, videč grozeči neuspeh na Ogrskem, so si domisljali, da oktoberski diplom zato ne prodira, ker je na Avstrijskem še dejansko vladal absolutizem ter nepriljubljeni Goluchowski vodil upravo. Neuspeh Poljak, ki je prišel v krizo oktobrskega diploma tako nedolžno kakor Poncij v »kredo«, je moral odstopiti in na njegovo mesto so ogrski »macherji« dvignili, koga? — v čudni zaslepljenosti naihušča avstrijskega centralista, germanizatorja, birokrata Antona viteza Scherlinga!

Varujte Vašo kožo s tem da uporabljate

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrnite Vašo kožo vsak večer, preden greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močna in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrnite pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj, ter Vam nudi oni sveži in mladostni izced, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika na-proti luksuznim kremam: Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00
Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Smrt starega originala

Št. Rupert na Dol., 23. febr.

V Nemški vasi pri Rakovniku je v ponedeljek večer umrl Franc Krnc, bivši kočijaž v gradu Rakovniku. Bil je star 92 let in bil najstarejši mož v župniji. Nekaj posebnega je bilo na tem možu. Kljub starosti je bil do zadnjega zdrav in raven ko sveča. Le kasljaj je menda vse življenje in tako se je pri njem uresničil pregovor: Kdor dolgo kašlja — dolgo živi.

Jesen sem bil od več strani naprošen, naj ga denem v »Slovenca«. Lotil sem se takoj dela in prosil moža, da bi se dal »kontrafratir«, kar pa ni hotel, ker se še v svojem življenju nikdar ni dal. Pač pa mi je dal na stavljenja mu vprašanja sledeče podrobnosti iz svojega življenja:

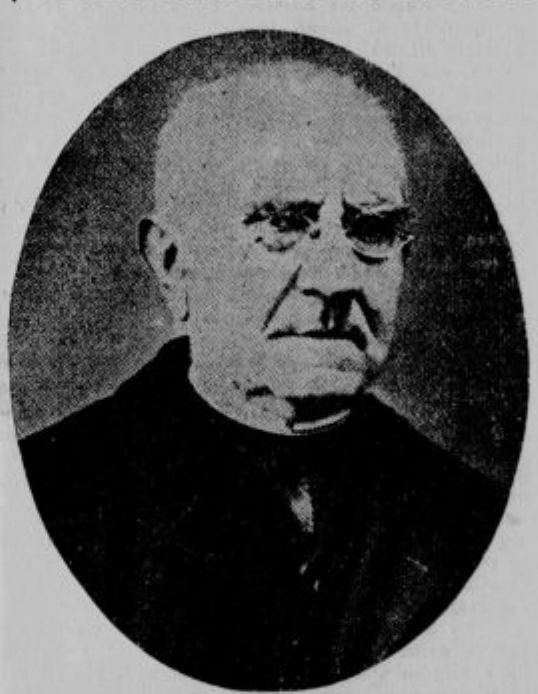
»Rodil sem se l. 1840 v škocijski fari. Oče je bil star, ko je umrl 104 leta, mati 96 let, stari oče pa 98 let. Pri krstu sem bil upisan za Frančiško mesto Frančišek. To je menda bil tudi vzrok, da me niso nikdar klicali na »štelenko« ne k »sol-datom«. Zdrav sem bil vse življenje, bolan nikdar. Pil sem malo, samo za potrebo. Pijan nisem bil nikoli. Tobaka nikdar okusil. Oženil se, ko sem bil star 42 let. Pomnim v gradu Rakovniku, kjer sem bil v službi toliko let štiri grof-gospodarje.«

»Kaj pa tlako kaj pomnite, oče?«

»Seveda pomnim. Bil sem za pastirja v Kle-veržu pri tedanjem graščaku, ki je imel še tlako. Zvečer so prišle ženske obkone domov, ker so jih tedanj »valpiti« topli in z biči priganjali k delu. Nosile so na ramah bisage, v katerih so imele kruh in vino, kajti hrano so morale nositi s seboj, ker na tlaki so dobile le delo in bič.«

Tako je končal stari mož svoje življenjske dogodivljaje. Pred štiri leti mu je umrla žena Marička, katere nikdar ni mogel pozabiti. Sedaj je živel sam. Ima dve hčeri poročeni. Vabili sta ga, naj pride k njima, pa ni hotel. Ostal je sam do smrti. Blag mu spomin!

† Biseromašnik J. Wester

Ljubljana, 24. febr.

V današnji številki smo poročali, da je včeraj ob pol 5 popoldne umrl v Škofji Loki biseromašnik č. g. Janez Wester, ki je dočkal visoko starost 94 let. Z njim je umrl najstarejši duhovnik ljubljanske in goriske škofije. V ljubljanski škofiji je poslej po letih najstarejši duhovnik msgr. Tomo Zupan.

Pokojni g. biseromašnik Janez Wester se je rodil v Zagorici na Bledu l. 1838. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Njegov gimnazijski sošolec je prvi še živeči slovenski župan ljubljanski g. Peter Graseli. Nato je odšel študirat bogoslovje v centralno semenišče v Gorici ter postal duhovnik v goriske nadškofije l. 1864. Nato je bil 6 let za kaplana v Cerknem, nakar je bil imenovan za župnika v Otaležu pri Cerknem, kjer je župnikoval celih 36 let, dokler ni l. 1906 odšel v zaslužni pokoj, ki ga je preživel v svoji lični hišici v Škofji Loki.

L. 1914 je praznoval svojo zlato mašo, l. 1924 pa biserno mašo. Dve leti mu je še manjkalo, da bi bil dočkal še železni mašniški jubilej. Bog pa ga je poklical k sebi poprej, niti 14 dni ne za njegovim bratom prof. Avguštinom, s katerim sta bila

Nevaren požar v Konjicah

Konjice, 23. februarja.

Katastrofalen požar bi skoraj zajel v terek jutraj naš trg. Bilo je okrog petih jutraj, ko je zapazila neka ženska, ki je šla k jutranji sv. maši, da gori Ogorečev hlev in drvarnica. V trgu je vse mirno spalo. Ker s kričanjem ni mogla nikogar zbuditi, je hitela k cerkovniku, ki je začel zvoniti plat zvona. Med tem časom je planil ogenj skozi streho in trg je zažarel v krvavo-rdeči zarji. Sreča v nesreči je bila, da je bil na bližnjih strehah sneg in da ni bilo nobenega vetra, sicer bi lahko nastal katastrofalen požar, ki bi zajel ves trg, ker se goreči objekt nahaja nekako v sredini trga. Prav tako je bila velika nevarnost, da se vname v bližini se nahajajoča zaloga bencina, ki je last trgovca Topolška, kar bi povzročilo velikansko eksplozijo.

Točno pet minut po šestih je prihitela na lice mesta trška požarna brigada, ki je h koncu se bližajoči požar ugasnila. Pogorela je velika skladišnica drv in hlev ter zaloga sene. Živino, svinje in govedo, so rešili. Požar je baje nastal vsled tega, ker je nekdo iz neprevidnosti stresel popel z žerjavico na smetišče, kjer je začelo goriti. Požar v središču trga je povzročil med tržani veliko razburjenje in paniko. To je že drugi slučaj, da je požarna brigada v trgu prihitela na pomoč tako pozno, da si je imela do požara — kvečjemu tri minute.

pristrčna prijatelja in sta ves čas življenja bratsko harmonirala.

Pokojni biseromašnik se v javnem življenju sicer ni udeleževal. Značilna nota njegovega političnega značaja pa je bila, da je bil izrazit Slovenec, nedostopen za kakršnekoli tuje vplive, ki bi utegnili kvariti slovenski značaj slovenskega rodu, čegar zvesti in odločni sin je vedno bil.

Njegov pogreb bo jutri v četrtek 25. februarja ob pol 10 dopoldne v Škofji Loki. Naj v miru počiva plemeniti mož!

ševni oče februarске ustave — le s parlamentarno tancico obdal suho okostje prežečega absolutizma. Kak parlament je bil Scherlingov državni zbor, ki si niti svojega predstavnika in podpredsednika ni smel sam voliti, temveč jih je imenoval cesar. Le tako je bilo mogoče, da je predsednik prvega avstrijskega parlamenta po Kromerizkem bil dr. Hein, o katerem veliki zgodovinarji ter dobe dr. Jos. Redlich izrekla zasluženo sodbo, ko pravi: »Erst die geschäftliche Liebedienerei des durchaus als Handlanger der Regierung fungierenden Präsidenten des Abgeordnetenhauses dr. Hein brachte...«

Dalje nobenega sledu o kaki ministrski odgovornosti napram parlamentu! Saj je Franz Jožef takrat nikoli ne bi bil dopustil, kajti po njegovi sodbi so ministri bili zgolj njegovi služabniki, te vršitelji njegovih ukazov, torej izključno njemu odgovorni. Tudi nobene besedice o osnovnih pravicah državljanov, nič o pravici zborovanja in združevanja, o policijskem pravu, o svobodnem časnikarstvu itd. Zato pa Scherlingova iznajdba, tisti zloglasni § 13, ki je bil potem kot § 14 prevzel tudi v decembrsko ustavo l. 1867, ter s katerim se je potem dejansko vladalo avstrijsko cesarstvo do svojega poginala! Kajti s tem paragrafom se je dovolilo vladi, v nujnih slučajih in ko državni zbor ni zbran, izdati odredbe z zakonsko močjo. Torej je sleherni ministarstvo, ako mu parlament ni bil pokorn, razpolagalo z močjo, gg. poslanec poslani na počitnice in brez njih vršiti zakonodajne posle. Dostavke o »nujnih slučajih« nikakor ni oval valde, kajti kot »nujno« je smatrala pač vse, kar je hipno potrebovala!

Ali je tedaj čudno, da so Ogrzi z zaničevanjem odklanjali to ustavo ter da so takoj z vsega početka glasno ugovarjali vsi zastopniki nemških narodnosti in konservativnih Nemcev?

Ljubljana

Smrtna nesreča na železniškem prelazu

Ljubljana, 24. februarja.

Na železniškem prelazu v Janševi ulici se je davi pripetila grozna nesreča, pri kateri je v trenutku izgubil svoje življenje pošten železničar in skrben družinski oče.

Kurjaž kurilnice II. na gorenjskem kolodvoru Alojzij Cetin je odšel davi z doma v službo. Na prelazu v Janševi ulici je prišel ob 7.45. Videl je, da premikajo vagon, ni pa opazil, da prihaja z druge strani gorenjski vlak. Hrup pri premikanju ga je namreč tako zamotil, da je preslišal bližajoči se vlak. Lokomotiva je pograbila Cetina in ga vrgla kakšnih šest metrov proč na kretinico. Cetin je v kretinico treščil s temenom in si ga prebil. Bil je na mestu mrtve. Ljudje, ki so upali, da se bo dalo nesrečnemu Cetinu še pomagati, so odšli na gorenjski kolodvor, odkoder so telefonirali po reševalni avto. Reševalci so res prišli v nekaj minutah, spoznali pa so, da Cetinu ni več pomoči. Na kraj nesreče je prišla policijska komisija zdravnik dr. Avramovič in kriminalnega nadzornika Zajdel. Komisija je ugotovila, kako je prišlo do nesreče in je odredila, da je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu. O nesreči je bila predvidno obveščena tudi Cetinova žena. Cetin je bil 48 let star in je bil oče treh nepreokrenjenih otrok. Z družino je stanoval na Vodovodni cesti v železniški koloniji. Bil je kakor rečeno, skrben družinski oče in so ga ljudje, zlasti njegovi stanovalski tovariši imeli radi. Blag mu bodi spomin!

Kaj bo danes

Drama: »Nekdo«. Red A.
Opera: »Trijne mušketirje«. Red E.
Union, velika dvorana: Predavanje Karla Koraneka: »Današnja fotografija«. Skioptične slike. Ob 20.

Narodna kavarna, esperantski klub: Skioptično esperantsko predavanje dr. Reye: »O vulkanizem«. Ob 20.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34.

© XIX. prosvetni večer, ki bo v petek 26. t. m. bo posvečen slikarski umetnosti. Dr. Rajko Ložar bo podal: Glavne smeri modernega slikarstva. Ker je predavatelj strokovnjak na tem polju in ker bodo predavanje spremljale skioptične slike inozemskih, kakor tudi domačih umetnikov, zato bodo obiskovalci brezdvoma odnesli ugodne vtise. Prosvetni večer se vrši v verandni dvorani hotela Union ob 8 zvečer.

© Pevcem »Ljubljane«. Drevo ob 8 vaja celotnega zbora v dvorani Akademikega doma poleg hotela Union.

© Lastniki motornih vozil, ki doslej niso pri peljali k pregledu potniških avtomobilov v določenem roku in se tudi niso opravičili, se pozivajo, da to storijo zanesljivo danes dne 25. februarja 1932 ob 14, da ne bo v zadnjih dneh prevelikega navala.

© Na prosvetnem večeru v petek, 26. t. m., bo predavatelj gospod dr. Rajko Ložar ob spremljevanju slik podal smernice za razumevanje pravih umetnin. Na ta prosvetni večer opozarjamo zlasti članice ženskih društev. — Slov. krščanska ženska zveza.

© Ada Sari si je izbrala za svoj prvi ljubljanski koncert, ki bo v torek, dne 1. marca v veliki unijonski dvorani spored, ki obsega arije in pesmi iz raznih svetovnih literatur. Sporedove točke bo pela v poljskem, ruskem, češkem, francoskem in nemškem jeziku. Ada Sari je pevka svetovnega slovesa, koncertirala je po vseh velikih mestih cele Evrope in nastopila na najznamenitejših odrih na celini. Njen ljubljanski koncert je brez dvoma dogodek posebne vrste, saj jo vsi kritiki smatrajo kot eno najboljših pevko kar jih sedaj koncertira in javno nastopa. Videti je, da vlada v Ljubljani za njen koncert veliko zanimanje. Nakup vstopnic priporočamo že v predprodaji v Matični knjigarni. Cene običajne koncertne.

© Predavanje v društvu »Pravniki«. Drevo točno ob 18 priredi društvo »Pravniki« na sodišču soba št. 79 predavanje. Predava g. profesor univerze dr. Dolenc Metod »O medsebojnem križanju predpisov različnih zakonov v našem kazenskem pravu«. K obilni udeležbi vabi odbor.

© Foto-amatersko predavanje, ki se vrši danes pod okriljem T. S. Skala, v veliki dvorani hotela Union ob 20, bo zanimivo po svoji vsebini vsled teme »Današnja fotografija«, o kateri razpravlja priznani alpinist in foto-amater g. Karel Koranek. Predavanje bo spremljano s 100 novimi diapozitivi ter bo zanimalo tudi vse ostalo občinstvo. Vstop k predavanju je prost.

© Pogrebno in podporno društvo drž. uslužbencev v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da bo člansko zborovanje v soboto, dne 27. februarja 1932, ob 19 v salonu restavracije pri »Levcu«, Gosposvetska cesta.

© Zdrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana naznanja, da se vrši XIII. redni občni zbor v soboto 12. marca 1932, ob pol 20 (pol 8 zvečer) v lastnem lokalu na Kongresnem trgu I/II (poslojpe Kazine).

© Strokovna zveza privatnih in trgovskih nameštencev za Jugoslavijo vabi članstvo kot ostalo nameštinstvo in trgovske sodelavnice na aktualno predavanje v malo dvorano delavske zbornice vis-a-vis del. knjižnice drevi ob 8. Tema: Novi obrtni zakon s posebnim oziranjem na pravice in dolžnosti nameštencev in trg. sodelavnikov in starostno zavarovanje v zvezi z reformo tega zakona in razkritje tudi na trgovske sodelavnice. Ker sta predavanji zelo zanimivi in sta gornja problema za nameštence in trgovske sodelavnice vitalnega pomena, pričakujemo kar največje udeležbe. — Odbor.

© O vulkanizem bo predaval drevi ob 20 na rednem sestanku »Kluba esperantistov« v Ljubljani v Narodni kavarni g. dr. Reya v esperantskem jeziku. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Esperantisti, pridite v velikem številu, vabljeni tudi neesperantska javnost!

© Mrtve novorojenček v kamniškem vlaku. Včeraj jutraj je ob ¾ na 7 pregledoval sprevoznik Matija Bolgar kamniški vlak, ki je tedaj prišel. V enem vagonu je našel zavitek, ki ga je izročil priljubljenemu oddelku. Službujoči uradnik referent Vrhovec je zavitek pregledal in v zavitku presečen našel mrtvega novorojenega otroka, ki se mu je na prvi pogled poznalo, da je bil rojen šele pred nekaj urami. Uradnik je poklical policijo. Prišla sta zdravnik dr. Avramovič in kriminalni nadzornik Zajdel. Zdravnik je ugotovil, da je bil otrok pred nekaj urami rojen in da je tudi živel, vendar pa ga je brezsrčna mati takoj po rojstvu zadavila. Sledovi davljenja so se otroku še poznali na vratu. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu, kjer bo obducirano. Za brezsrčno materjo pa poizvedujeta policija in orožništvo.

© Rop pri Kozarjah. Predsednikom je šel ob 9.15 27 letni svedčarski pomočnik Andrej Lap iz Dobrove proti Kozarjam. Dohitel ga je neki možki in ga potrpeljal po rami: »Kaj pa ti tukaj?« V naslednjem hipu pa ga je pograbil in treščil na tla. Iz notranjega žepa mu je nato vzel denarnico, vzel iz nje 40 Din, kolikor je Lap imel denarja pri sebi, listično vrzel proti Lapu ter mu zagrozil, naj nikomur nič ne pove o napadu, sicer se bo maščeval. Sveda je Lap slučaj ovdal in dal policiji opis napada.

© Racija na Kitajce. Te dni so se pojavili na ljubljanskih ulicah tipični mongolski obrazi z oglatimi lici in kostmi in povesenimi pogledi, bili so to kitajski krošnjari, vsi prav čedno evropsko oblečeni. V Ljubljani so bili dober teden dni ter so prodajali razne umetne bisere in galanterijske predmete iz umetne prsti, galalita, ebonita in podobno. Seveda so sveto zadrževali, da so te stvari prinesli prav s Kitajskega ter so nekateri imeli s tem res prav lepe uspehe. Vendar pa je njihovo blago bilo kupljeno v Evropi. Policija je včeraj jutraj povabila vseh 18 Kitajcev na policijo, jim prepovedala dalje krošnjari, ker si naši trgovci že med seboj dovolj konkurirajo in ne potrebujejo kitajske konkurence, nato pa jih je izgnala čez Maribor v Avstrijo. Sinovi nebeskega cesarstva so se sicer jezili in se sklicevali na vsa mogoča ministrstva, odkoder do so dobili dovoljenje za krošnjarenje, kljub temu pa so morali odromati v Avstrijo.

© Huda nesreča v šoli. Včeraj popoldne se je pripetila v šoli na Prulah resna nesreča. Z ograje pri stopnicah je padel precej globoko na kamenite stopnice šolni solarček Peter Koren, sin vpkopjenega policijskega stražnika. Deček se je poškodoval na glavi in dobil hude notranje poškodbe. Bil je poklican reševalni avto, ki je dečka prepeljal v bolnišnico.

© Samoumor z lizolom. V torek ob 6 zvečer je pripeljal reševalni avto iz Kleč v bolnišnico 30letno služkinjo Gizelo Stefanec. Stefanec je v samomorilnem namenu izpila izredno veliko količino lizola. V bolnišnici so se zdravniki trudili na vse načine, da bi ji rešili življenje. Vendar je bila količina strupa prevelika in je Stefanec čez polnočno uro umrla. O Stefanecovi smrti so sicer poročali, da jo je na Ljubljanskem polju nekdo napadel in oropal. Odvzel ji je purana in nekaj vina. Ta rop ni bil pojasnjen.

© Nesreče pri zimskem sportu se še vedno dogajajo skoraj vsak dan. V torek se je pri drsnju ponesrečil 13letni Adolf Semenič, sin orožnika iz Rožne doline cesta XV št. 3. Poškodoval si je desno nogo. — Če v nedeljo pa se je pri smučanju ponesrečila uradnica Klara Lozej iz Čegnarjeve ulice 4. Zlomila si je desno nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

Novo mesto

Zvezna strelska družina v Novem mestu vabi vse člane, da se udeležijo nagradnega streljanja z malokaliberskimi puškami. Streljanje se vrši od 24. t. m. do vključno 4. marca vsak dan in je točen razpored razviden na društveni deski. Nagrad bo dala strelska družina pet.

Kulturni obzornik

MARIBORSKO GLEDALIŠČE; PREMIJERA »DIJAKA-PROSJAKA«

V prijetno melodiozno Millöckerjevo muziko, ki je nasla v dirigentu Ljuzetu Herzogu temperamentnega in celoten part suvereno obvladujočega tolmača, sta Zell in Genee zaobjela enostavno operetsko zgodbo, ki se dogaja leta 1704 v Krakovu za vladanja Friderika Avgusta II. Silnega in ki ima v svojem neprikritem ozadiju nekaj zgodovinskega zaslonja in neprikrite tendencnosti, brez katere pri operetnih delcih te vrste itak ne gre. Takšna je ta zgodba: krakovski guverner polkovnik Ollendorf doživlja v svojih nagajenih od grofice Laure Nvalske bridka razočaranja; ta maščevalni Sas zasnuje s svojimi častniki proti Lauri ter njeni materi Palmatiki svojeverstno zaroto; Ollendorf izpusti iz krakovske ječe vseučilnišnica Simona Rymanovicsa in njegovega prijatelja Jana Janickija, ga oskrbi z denarjem in knežjim naslovom, da lahko nastopa z razkošno nobilijo in v trenutku osvoji Lauro. Razplet cele storije pa je docela operetno dosleden: iz šale postane resnica in navzlic vsem oviram in razkritim prodoro na koncu srčne vezi med Lauro in dijakom prosjakom. Režija, ki je bila v rokah režiserja D. Truhoviča, je bila izpeljana po tihih starejših režije tega dela, ki bi se v novodobno režijskem prikazu mogla še veliko učinkoviteje prirediti. Seveda so tukaj denarne kočljivosti, ki predstavljajo vedno tehne razloge. Organizacija skupinskih in zborovskih nastopov je povsem odgovarjala. Le v zasedbi posameznih vlog bi kazalo morda nekaj sprememb, v kolikor gre pri v

poštev prihajajočih vlogah za pritegnitev zborovskih moči. Pri zboru se opaža, da je v vseh ambijentih enako opremljen in kostumiran, na naj gre za sodelovanje pri »Ptičarju«. »Radikalni kurir« itd., ali pa pri »Dijaku-prosjaku«, ki zahteva vendar v specifično poljskih okoliščinah specialne opreme. V ospredju uprizoritve sta bila Laura in Simon. V skladnem oderskem prizadevanju sta ju podajala Udovičeva in Sancin, ki sta žela živahno priznanje navzlic datumalni prečnosti številno navzočega občinstva; v vzporedni igri Bronislave sta nastopila Barbičeva in Medven. Zakrajškova je bila adekvatna poljska mamica in grofica. Pavle Kovič se je z uspehom zaživel v invalidnega jetašničarja Entericha. Razen tega je nastopil mladenec polnoštevilno mariborski gledališki ansambel (Rasberger, Tovornik, Savinova, Blaž, Harastovič, Furijan, Gorinšek, Nakrst) ter je sredi te šarene mešanice plemstva, kmetov, sejmarmjev in jetnikov odigral svoj vlogo ob živahnem spremljanju občinstva. Skrbine kot polkovnik Ollendorf; vzhiceno navdušena publika v drugem dejanju je celo preplovila mestoma »šepajoče« rime. Nadejati se je, da bo za gledališko blagajno imela stvar blagodejne posledice. —c.

DR. CIRIL POTOČNIK: »DOBRI PASTIR« (Tretji zvezek. Strani 394. Izdala Prodajalna Nižman v Ljubljani. Cena 40 Din, po pošti 2 Din več.)

V razmeroma kratkem času nam je dr. Potočnik napisal premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa. Prvi zvezek je izšel 1929, drugi 1930, tretji pa pred par tedni. Vsi trije zvezki skupaj obsegajo čez 1140 strani in 257 premišljevanj. Opisani so vsi dogodki iz zemskega življenja božjega Sina, začenši z njegovim uveločenjem pa tja do njegove vrnitve k Očetu v nebesa. Potočnikova

Dnevna kronika

Usah Slovenov naravnih je varstvo v san za slučaj smrtne nesreče za 10.000 do 15.000 Din, ralo je v lako lastno karot, da imate naravnino vedno plačano v naprej. »SCODENEC«

Koledar

Četrtek, 25. februarja: Matija (Bogdan), apostol; Valburga, devica; Feliks III., papež; Viktorin, mučenec.

Novi grobovi

† V misijonski hiši v Ljubljani, Tabor 12, je umrl tamkajšnji misijonski brat Gašper Prelec v 77. letu starosti in 42. svojega redovnega poklica. Z izjemo par mesecev je skozi 42 let op. avljal službo samostanskega vratarja in je bil zato splošno znan zlasti gg. duhovnikom. N. v m. p.

† Na Jesenicah je mirno v Gospodu zaspal g. Franc Poženel, delovodja KID in posestnik. Pogreb bo v petek ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Zaljubljen naš iskreno sožalec!

† V Sodražici je dne 21. t. m. umrl, od srčne kapi zadet, Franc Pirc, lesni trgovec iz Zimarič. Zapušta poleg udove 10 sinov. Pogreb pokojnika se je vršil 23. t. m. ob 9. Prišel je kak sloves in spoštovanje je užival rajni pri domačinih, društvih in znanjih cele ribniške doline. Prihitieli so k zadnji poti našega Franceta ugledni ribniški tržani. Potočani, Bločani in Gregorčani. Poleg drugih smo opazili tudi gasilno društvo iz trga Sodražice, z Gore in iz Zimarič, kateremu je bil pokojni ustanovitelj. Ob odprtem grobu je Adamčev pevski zbor zapel tri žalostinke, ki so vse prijatelje in znanje rajnika globoko ganile. Ker je bil rajni Pirc skrben družinski oče, ga bodo domači zelo pogrešali. Bil je tudi več let občinski svetovalec, mirnega značaja in je užival splošno ugled. Tudi »Slovenec« izgubi v njem naročnika. Vsem domačim, zlasti pa gospej soprogji in njegovim desetim sinovom naj bo na tem mestu izrečeno naše globoko sožale! Blagi pokojnik pa naj počiva v miru!

† Na Rodici pri Domžalah je v torek 23. t. m. umrl g. Franc Subelj, bivši posestnik in gostilničar v Bernikih pri Cerkljah in v Zagorju. Pokojni, rojen v Radomljah pri Kamniku leta 1851, je bil oče znanega pevca Antona, ki že par let z velikim uspehom nastopa v Ameriki. Do 80. leta je bil še trden in krepak, zadnja zimo so mu pa odpovalde noge in oči. Bog mu daj večni mir in pokoj! Zaljubljen naš sožalec!

† Na Klancu pri Komendi je dne 24. t. m. umrl v 65. letu starosti gosp. Franc Pogačar, posestnik. Pogreb nepozabnega bo v petek na farno pokopališče v Komendi. Blag mu spomin! Preostali naš sožalec!

Osebnosti

— Iz železniške službe. Za referenta za prezidialne in splošne personalne posele pri splošnem oddelku generalne direkcije je imenovan v VI. položajni skupini Pretnar Kazimir.

Ostale vesti

— Pogreb biserovničarja g. Janeza Westra bo v četrtek ob pol 10 popoldne v Škofiji Lokl.

— Oglasna naročila za zlati tedene, ki jih je te dni začela zbirati uprava našega lista za dneve 6, 9, in 13. marca v smislu tozadevnih objav, sprejemajo seveda tudi vse naše podružnice v Ljubljani, Mariboru in drugod, cenjena pismena naročila naj se pa radi enostavnosti naslavljajo naravnost na upravo v Ljubljano. One p. n. tvrdke, ki morda pomotoma niso prejele našega vabilnega pisma, naj nam izvolijo to sporočiti kratko po dopisnici.

— Prosvetno društvo v Belgradu vabi slovenske pevce in pevke v prestolici, da pristopijo k društvenemu zboru, ki hoče nastopiti pred belgrajsko javnostjo z izvajanjem H. Sattuerjeve »Jeteve prisrge« in Schwabove »Zlate kanglejke«. Pevski zbor vodi priznani pevovodja g. Stanko Benedik. Prva vaja bo v petek, 26. februarja. Pri-

jave se sprejemajo v Krunski ul. št. 25., tel. 21856. Vsi, ki ljubijo glasbo, iskreno vabljeni!

— I. mednarodna tekma za petje in violino. V času od 5. do 19. junija 1932 se vrši na Dunaju v okviru dunajskih slavnostnih tednov (Wiener Festwochen) velevažna muzikalična prireditel, ki obraba nase največjo pozornost vsega muzikaličnega sveta, namreč I. mednarodna tekma za petje in violino. Dunajski ravnatelj državne opere p. of. Clemens Krauss vodi predsedstvo v juriji in bodo kot razsodniki pri nagradah sodelovali samo umetniki svetovnega slovesa. Ker se bodo razdelile tudi dragocene nagrade in diplome, je udeležba za mlade v široki javnosti še nepoznane umetnike največje važnosti. Ti imajo pri tekmi priložnost pridobiti si svetovni sloves in razum tega igrati in peti pred gledališkimi in tendanti, koncertnimi ravnatelji in strokovnimi muzikaličnimi pisatelji celega sveta, kar je neizmerno važnosti za nadaljnji uspeh. S tem si tudi prihranijo sicer potrebne koncerte v posameznih mestih, ki so vedno zvezani z znatnimi stroški. Med udeležence bodo razdeljene nagrade v skupnem znesku 20.000 šilingov. Vrh tega bodo izdane diplome. Na podlagi slavnostne karte (potovalna pisarna) se potuje v Avstrijo brez vizuma.

— Občni zbor Zavarovalne družnice SLD se bo vršil v nedeljo 28. febr. t. l. ob 9.30 pri Fortetu v Trbovljah.

— Negovanje lepote na medicinsko-kozmetični podlagi, to je nova smer, ki je zares dobra, če se za to vporabljajo pripomočki, katerim z medicinske strani ni prigovora kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Za v naprej poslanih 40 Din 2 lončka brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 134. Savska ban.

— Nesreča pri cirkulariki. Začar Franc Primožič, star 24 let in zaposlen pri tvrdki Dežman in drug v Lancovnem, je v torek žagal s cirkularko. Pri delu pa mu je spodletelo, tako da je žagal z desno nogo pod žago, ki mu je odrezala tri prete na desni roki.

— Pod voz je padel. Hlapec Franc Soršak, star 58 let, iz Krnine 49, je padel predvčeršnjim pod voz, ki je šel čezenj in mu zlomil desno ramo.

— Pri išlanu sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, zavžite na tešče, izdatno izpraznjeno črevesa brez vseh težav, pridruži pa se navadno prijetno ugodno olajšanje. Zdravniški strokovni listi omenjajo, da učinkuje zanesljivo in prijetno »Franz-Josef« voda tudi pri pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri zabreklih žilah, haemorrhoidah, prostatah boleznih in katarju v mehurju. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

— Veliki defraudanti. Ljubljanska policija je prešla te dni dve prav zanimivi tiraliči za štirimi velikimi defraudanti. Naše pravosodno ministrstvo je v sporazumu z nemškimi oblastmi izdalo enako kakor tudi druge evropske države tiraličo za 41 letno Ano Steubl in za 51 letnim Josefom Aumüllerjem, postuma uradnikoma iz Eisensteina. Ta dva sta pred tremi tedni poverila 200.000 mark denarja, ki je bil last nemške pošte (2.700.000 Din). Na ponarejevalca je razpisana nagrada 1000 M (13.500 Din), ki se takoj izplača tistemu, ki omogoči, da oblasti primejo oba ponarejevalca. — Druga dva velika defraudanta sta Holandca — 28 letni Th. I. M. Kook, bivši natkar in bančni uradnik, ter 24 letni I. I. M. de Haas. Ta dva sta v neki amsterdamski banki ukradla 60.000 holandskih goldinarjev (1.380.000 Din). Na ta dva defraudanta je razpisana nagrada 1000 holandskih goldinarjev (23.000 Din).

— Arh. J. Mesar — Arh. I. Spinčič: Stanovanje. — Ljubljana 1931. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena v platno vezana 100 Din. Udobno stanovanje človeku mnogo pomaga k zadovoljstvu in sreči. Naša hiša in naše stanovanje ni lepo samo tedaj, kadar mu je lepota prvi in glavni pomen, marveč je še mnogo lepše, kadar nam je udobno, domače, praktično. V stanovanju se zrcali naš značaj, naša osebnost, v stanovanju se kažejo naše napake in naše prednosti, tu nam ni mogoče prikriti ne svojih napak, ne svojih vrlin. Knjiga bo nedvomno mnogo koristila ne samo tistim, ki si namerjajo postaviti lasten dom, ampak tudi tistim, ki že stanujejo v lastnem domu ali celo pri tujih ljudeh.

— Ogrožena lepota uide nevarnosti škodljivih učinkov sonca, vetra, vlage in starosti samo z dnevno nego medicinsko učinkujočih obrambnih sredstev, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože ter Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Skozi 35 let preizkušene. Za v naprej poslanih 40 Din se dobi 2 lončka brez daljnjih stroškov v Elsfild-lavarni Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 134. Savska banovina.

— Čebelarji! Cenik s slikami, ki izide v kratkem, Vam pošlje na zahtevo brezplačno in postojne prosto »Društvena čebelarica« (oddelek Čebelarstva društva) v Ljubljani, Vošnjakova 4. Velika izbira panjev, satnic in orodja. Nizke cene. Če kupujete pri nas, pripomorete k povzdigi in napredku čebelarstva.

vijo ter jih pridno jemljejo v roke. Kdor bo vsako jutro pazljivo in s preudarkom prečital po eno premišljevanje ter se čez dan večkrat spomnil jedrnatih misli ali sklepne izreke, s katerim se zaključuje vsako premišljevanje, se bo polagoma ogrel za Kristusa in se udril v duhovnem življenju. Vsled tega bi bilo dobro, če bi te knjige rabila zlasti naša mladina, na primer naši dijaki, da bi se že v mladostnih letih nasrkali Kristusovega duha in uredili svoje življenje po Kristusovih načelih. Komur je količjak mogoče, naj stori to uslugo in to veselje kakemu znanemu dijaku ter mu naj pokloni Potočnikove knjige z željo, da bo vsak dan iz njih nekoliko čital.

G. pisatelj pravi v predgovoru tretjega zvezka, da bi se rad izdal četrti zvezek, v katerem bi se premišljevanja naslanjala na liturgično (cerkveno) leto, da pa bo moral zaradi gospodarske krize najbrž to misel opustiti. Toda to bi bila velika škoda in to se tudi ne sme zgoditi. Četudi je stiska za denar huda, vendar se mora za dobre knjige še vedno najti. Dokler bodo ljudje imeli denar za nepotrebno pijačo, za kvarne veselice, za nedostojne gledališke predstave, za nes pametno modo in za druge slične stvari, tako dolgo ne smemo prenehati z izdajanjem dobrih knjig. Najprej se naj zaprejo vsi brlogi, kjer se ljudstvo moralno in fizično kvari, in šele potem pridejo dobre knjige na vrsto. Tako prosimo g. pisatelja, naj se kar pogumno loti dela in naj nam kmalu pokloni še četrti zvezek, katerega nam je že obljubil. Morda se četrtemu pridruži še tudi peti in šesti. V zadnjem zvezku pa si želimo še analitičen seznam čez vsoto tvari vseh zvezkov. S takim seznamom bo zelo ustrezno gg. duhovnikom, kadar iščejo gradiva za svoje cerkvene govore.

P. Mavrič Teraš.

Maribor

Razne komunalne zadeve v obč. svetu Cesna razsvetljava kolonije - Mestno kopališče bodo modernizirali

Maribor, 24. febr.

Ker je ob času našega včerajšnjega poročila seja mariborskega občinskega sveta še trajala, prinašamo danes nadaljevanje razprav, ki so se vršile v javni, kakor tudi v tajni seji.

Daljša razprava se je vršila radi razsvetljave železniških kolonije v magdalenskem predmestju in železniških stanovanjskih hiš. — Železniška uprava, ki dobi glasom posebne pogodbe električni tok za železniške delavnice in kolodvore direktno od Fale, bi rada to pogodbo razširila tudi na svoje stanove, hiše in kolonije, čemur pa se je občina protivila. Dosegel se je sporazum z interesi, da bo zanaprej občina dobavljala koloniji in stanovanjskim poslopjem železničarjev tok, razven tega pa bo mestna občina uredila tudi cestno razsvetljavo v koloniji v Magdalenskem predmestju.

Važen je bil sklep občinskega sveta, s katerim se je odklonil predlog mestnega vodovoda, da bi se zaračunavala v vseh novih stanovanjskih hišah namenska oprežena 4% vodne naklade, dejanska uporaba vode. V zvezi s tem je bilo nadalje sklenjeno, da se tudi v letu 1931 in 1932 zgrajene nove hiše oproste gostišnine, vodarine in kanalsčine za dobo 6 let. Za privatno gradbeno inicijativo pomenijo te olajšave velik pospešek.

Za mariborske trgovce je bil važen sklep, s katerim se je odobrila njihova prošnja za znižanje davščine na blagovni promet za les. Dosedaj se je namreč pri lesu pobirala ista taksa, kakor od surovega masla — kar je vsakelej bilo malo preveč. Taksa se je sedaj znižala na 1 Din za 100 kg.

Stolpi franciskanske cerkve dobe bakreno streho. Oba 58 metrov visoka stolpa franciskanske cerkve sta bila svojetčasno ob dogotovitvi leta 1895 pokrita s trežno bakreno pločevino. Baker na stolpih pa je postal žrtev svetovne vojne. Leta 1916 so ga morali strgati s strehe ter ga nadomestiti z železno pločevino. Vreme neke nepriklje pa so to železno streho zelo izdelale ter je skoz in skoz prerjavela. Vsi predlogi, da bi se streha restavriral s prebarvanjem in raznimi sličnimi postopki so se izkazali za nezadostne. Končno se je vodstvo samostana odločilo za ceter drago, vendar pa trajno rešitev tega vprašanja ter sklenilo oba stolpa zopet prekriti z elektrolitično bakreno pločevino. Z delom se bo pričelo kmalu. Vodstvo samostana se zanaša na blaga srca župljanov in ostalih Mariborčanov, da ne bodo zapustili lepe svoje cerkve v sili ter bodo s primernimi prispevki pomagali, da zadobita oba majestetska stolpa zopet trajno-trpežno streho.

V Ljudski univerzi predava jutri zvečer s pričetkom ob 20 naš odlični zgodovinar prelat dr. F. Kovacik o Slovisku in zgodovinskem pomenu njegovega dela.

SSK Maraton. Jutri v petek zvečer ob 20 seja upravnega odbora v občinskih prostorih. Radi važnosti dnevnega reda je udeležba vseh odborov etrogo obvezna.

Javni sestanek privatnih nameščencev se bo vršil v petek, dne 26. t. m., ob 20 v dvorani Delavske zbornice, Sodna ulica 9/II. Na dnevnem redu je protest proti izigravanju novega obrtnega zakona od strani delodajalcev.

Nogomet v nedeljo. Debelo zapadli eneg in živahna smučarska sezona sta za nekaj tednov prekrizala načrte naših nogometašev. Za prihodnjo nedeljo pa se nam obeta končno zanimivo gostovanje moštva Kastner in Ohler iz Gradca. Gosti bodo nastopili v prijateljski tekmi proti ISSK Maribor. — SK Železničar gre za nedeljo v Ljubljano. Železničarji nastopijo v prvenstveni tekmi z ljubljansko Svobodo, ki bo predstavljala za mariborsko enajstorico trd oreh. Od uspeha v Ljubljani je za Železničarje odvisna nadaljna usoda v prvenstvenem tekmovalstvu in zato je pričakovati, da bodo napeli vse svoje sile. Železničarji so v takih odličnih trenutkih redkokdaj odrekli.

Iz Studencev. V nedeljo dne 28. t. m. ob 10 ima študentski Rdeči križ v občinski pisarni svoj redni letni občni zbor. — Nocoj predava v študentski Ljudski univerzi zdravnik dr. Vilko Marin.

Ponarejeni penzi krožijo. Policiji je prišel v roke ponarejen dvodinarski novček, ki je falsificiran še dokaj dobro in spretno. Pri točnejšem pogledu pa lahko tudi nestrokovnjak ugotovi, da ima pred seboj falsifikat.

Trgovci s tujo robo. Arretiran je bil na prijavo tvrde Tatra-avtomobil delavec J. Š., ki je bil nastavljen pri omenjeni tvrdki, pa je izrabil zaupanje ter izmaknil več novih avtomobilskih koles s pnevmatik. Taka kolesa so draga ter stane komad po 2000 Din. Arretirani delavec je to pnevmatiko prodal raznim šoferjem, ki so kupovali v dobri veri, da je last prodajalca. Tatvine je v polnem obsegu priznal ter je romal v sodne zapore.

Vprašanje razdelitve stroškov Delavske kolonije na posamezne hišice je bilo iznova na dnevnem redu. Tudi to pot ni bilo mogoče tega perečega vprašanja končno rešiti, ker je potreba zadevo še natančneje preštudirati. Izvoljen je bil v svrhu tega študija poseben odsek, v katerem so inž. Jelenec, dr. Müller in Sabothy. Končna odločitev pa se je prepustila upravnemu odboru.

Peti odsek, za katerega je podal poročilo svetnik Vid Murko, je obravnaval razne prošnje za podelitev koncesij.

Dolgotrajna in deloma zelo živahna debata se je vršila o vprašanju modernizacije mestnega kopališča, za katerega je podal poročilo kopališki odsek. Mestno kopališče v Kopališki ulici je namreč pasivno radi zastarelih strojnih naprav, ki požrejo ogromne količine premoga. Predlagane so bile tri rešitve modernizacije: na električni tok, kar bi stalo 900.000 Din, na plin za 236.000 Din in na kurjavo s premogom, kar se je izkazalo še kot najcenejše ter je bilo sprejeto. Mestna občina pa bo tozadevno še stopila v stike z OUZD za prispevke za modernizacijo parne kopali, katere nima novo terminalno kopališče OUZD v Mariboru.

S temi zadevami je bil dnevi red javne seje izčrpan in nadaljevala se je tajno. Na dnevnem redu je bilo 60 sprejemov v občinsko zvezo, ki so bili pozitivno rešeni, ter razna personalna vprašanja mestnih nastaviteljev. Nekaterim uradnikom se je poznalo napredovanje v višje skupine, upokojenja pa sta bila na lastno prošnjo uradnik Viljem Kopp in planinski mojster Karl Kranjc s prejemki po pragmatiki.

Vselitev uradov OUZD v novo palačo. Oprema uradnih prostorov nove palače OUZD v Marijini ulici je deloma že na mestu. Urad za zavarovanje delavcev se bo vselil v nove prostore že s 15. marcem. Ambulatoriji, zdravniški prostori in kopališče pa še ne bo do tega termina opremljeno ter se bodo vselile te institucije šele aprila in deloma maja.

Mali trg v sredo je bil radi popuščanja mraza zelo živahen, ker so prispeli tudi kmetje iz nahne okolice. Cene so se gibale v običajnih me-rah, kupčija pa se je vršila bolj v znamenju poznega mesečnega datuma. Dobro je bil založen tudi trg za seno in slamo. Kmetje so prispeli 8 voz sena po 75—90 Din za cent in 4 voze otave po 80 do 85 Din.

Iz dneva v dan nesreče. Na Koroški cesti se je zgodil včeraj delavec N. Bogomir v epileptičnem napadu. Pasanti in poklicni reševalci so ga prenesli na rešilno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč ter ga po okrepitvi odpravili na stanovanje. — Na rešilno postajo se je zatekla tudi 17letna Matilda Goršek, ki se je hudo vrezala na desno roko. Rano so ji izčistili ter obvezali. — Dopolodne so bili reševalci poklicani v Bresternico, kjer se je pri nakladanju hlodov težko poškodoval 46letni viničar Franc Robič. Težak hloč se je pre-valil preko njega ter mu poškodoval desno nogo. Z rešilnim avtomobilom je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico. — Istotja se je zatekel tudi 37letni Martin Gomza, ki je imel na levi rami veliko in opasno rano od noža. Izjavil je, da ga je zabodel neki sosed v prepiru.

Pod ruševinami opeke. Huda nesreča je zadela 65letnega posetnika Mulca Blaža v Spodnjem Portiču. Mož je skladal opeko na kup ter zložil skupaj zelo visok sklad. Ker pa ta ni bil ravno zložen, se je zrušil in opeka je pokopala Mulca pod seboj. Dobil je pri tem težje notranje poškodbe ter mu je zdrobilo desno nogo. Pone-rečenca so domači prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Trbovlje

Pravdo za nad 100.000 Din je dobilo učiteljevo vodenske šole. Ko je izšel novi šolski zakon, da morajo občine plačevati učiteljsku stanarino, se je naša občina uprla, da bi plačevala stanarino tudi učiteljsku vodenske deške in deklishe šole z utemeljitvijo, da jim daje rudnik prosto stanovanje, kakor se je svoj čas zavezal. Učiteljsko imenovanih šol, ki je preje kljub prostemu stanovanju prejemalo stanarino od države, se je postavilo na stališče, da mu gre ista sedaj tudi od občine in se je pritožilo. Banovina je dala občini prav. Na ponovno pritožbo v Belgrad pa je ministrstvo odločilo, da mora občina »odmah« izplačati stanarino učiteljsku vodenskih šol, ker nima ugodnost, ki jo nudi rudnik na svoji šoli, nič opravila s prispevki, ki jih je občina dolžna plačevati kot stanarino. In vsota, ki jo bo morala sedaj plačati občina, je narasla že nad 100.000 Din, kar tudi za Trbovlje ni malenkost.

Umrla so: Jenko Marija, vdova po rud. pazniku v Studencih, stara 75 let, in dva otroka, Rožina Anton in Novak Zlata. N. v m. p.

Celje

Pomlad »Rdečega križa« pri č. šolskih sestrah priredi v nedeljo ob pol 4 popoldne v Slom-skovem domu igrokaz v 6 slikah: »Roza Jelodvorska«.

Predavanje o fotografiji. Pod okriljem SPD predava v petek 26. t. m. ob pol 9 zvečer v risalni deške meščanske šole znani alpinist g. Karol Koranek. Vstop brezplačen.

Smrt na kosa. V četrtek 18. t. m. se je Kuvčič Karol, poljski delavec pri Blažu Sodinu v Bukovem žlaku, težko ponesrečil pri delu. Pri na-laganju hlodov se mu je zvalil na prsa in na glavo težak hloč. Hloč mu je zdrobil prsni koš in ga težko ranil tudi na glavi. V ponedeljek 22. t. m. je Kuvčič umrl na posledicah te nesreče. — V javni bolnišnici v Ljubljani je umrl v torek 23. t. m. v starosti 53 let železniški uradnik Zorman Josip iz Celja. Prepeljali ga bodo v Celje, kjer se bo vršil njegov pogreb danes popoldne ob pol 4 na mestno pokopališče. — Dušam umrlih večni mir in pokoj, žalujočim preostali pa naše iskreno sožalje.

Pevski zbor KPD. Drevi ob običajni uri se vrši v društvenem lokalu v Domu v Samostanski ulici važna pevska vaja za mešani zbor, katere se naj bi udeležili vsi člani zbora. — Pevovodja.

Zlato uro je izgubila. Neka gospodična je izgubila v času od petka 19. t. m. do torka 23. t. m. žensko zlato zapestno uro z zlato zapestno verižico. Ura je po sodbi lastnice vredna 500 Din. Najditelj je naprošen, da odda uro pri predstojništvu mestne policije.

Delo in na razpolago pri borzi dela za 1 šoferja, za 2 hlapca h goveji živini, za 3 hlapce h konjem in za 9 vajencev in sicer: 1 kolarskega, za 2 pekovskega, za 2 čevljarske in za 4 mizarke. — Nadalje je delo za 1 kmečko dekle, za 1 hotelsko kuharico, za 1 natakarico, za 1 hotelsko služkinjo, za 1 trgovsko potnico in za 2 orožniški kuharici.

Gasilski dan. Celjsko gasilsko in reševalno društvo naznanja, da priredi v nedeljo, 5. junija svoj običajni gasilski dan. Ostala društva naprošamo, da se ozirajo glede svojih prireditev na ta dan.

Ptuj

Obrtna zadruga pekov v Ptuj je imela dne 22. t. m. v prostorih gostilne »Beli Križ« pri obilni udeležbi svoj četrti redni občni zbor. Zboru je predsedoval načelnik zadruge Tomaž Lozinšek. Pri zadruzi so včlanjeni vsi peki iz ptujskega in ljubljanskega okraja. Glasom letnega poročila in sklepnega računa za leto 1931 znaša zadružno premoženje 5150 Din v gotovini, ostalo pa v premijs-ninah. Proračun za leto 1932 se soglasno sprejme. Med drugim se določi članarina na 30 Din letno, kakor, do sedaj in le oni združniki, ki zaposlujejo čez dva delavca v svojih obratih, bodo plačevali 50 Din članarine. Inkorporacijska pristojbi-na pa se zviša od 300 Din na 500 Din. Sklene se razširiti zadružno področje še na Prekmurje, to je na okraja Murska Sobota in Dolnja Lendava, ter spremembo pravil, ki bodo v skladu z novim obrtnim zakonom. Zbor se izjavi za skupne zbornice z avtonomnimi oddelki, kakor tudi priključitev k Zvezi pekovskih družb Dravske banovine s sede-žem v Ljubljani. Nameček preprodajalec se do-loži na 10 odstotkov in odpošlje zadruzo tozadevno resolucijo banki upravi v Ljubljani.

Nenadna smrt. Dne 22. t. m. ob 15 so našli pasanti na glavni cesti Ptuj—Ormož blizu vasi Vičanci mrtvega moškega. Zdravnik je ugotovil srčno kap kot vzrok smrti. Truplo so prenesli v mrtvaš-nico pri Veliki Nedelji. V mrtvecu so spoznali cestnega mojstra Blagoja Stanišiča, ki je bil nastavljen pri ptujskem cestnem odboru. Imenovan se je na-hajal v službi ter ga je na cesti doletela smrt. Po-kojnik je bil šele 27 let star, rodom iz Črne gore in priden nastaviteljec.

Kamnik

Anton Lap, 70 letnik. Te dni obhaja Anton Lap posestnik in vrtnar, 70letniko rojstva in obe-men 35 letniko delovanja v občinskem odboru me-sta Kamnik. Široo javnost posebno pa Kamničane bo gotovo zanimalo udeleževanje ošvelega moža v javnosti kot občinski odbornik. — Izvoljen je bil prvič v času županovanja Fischerja ter je za njim preživel še štiri župane: Berganta, Močnika, dr. Krauta in dr. Dereanija, zatem pa kot odbornik od-nozno svetovalec pod županoma dr. Karbo in Kratnarjem. Občani so vanj popolnoma zaupali, kajti bil je eden najbolj uidevnih in prevdarnih ter treznih odbornikov — dobrih gospodarjev. Spo-minja se še prav živo nekaterih burnih sej in boj-nih glasovanj, v katerih je pa večina odnesel zmago, za svoje predloge. Tako je bilo tudi pri glasovanju za odpravo »maute«; g. Lap je vedel, da je to krivičen davek za kmeta, ki pripelje iz okolice v mesto na prodaj svoje prideleke ter je moral zato plačati »maute«. Končno je bila uk-njena. Sedaj široka cesta od Rodeta do Krištofa je bila nekdanj tako ozka, da se je takoj zatrpala, ob semnih dneh pa je bil prehod z vozom skoro ne-mogoč. On je bil med prvimi, ki so se potegovali za razširjenje ceste. Skratka: g. Lap je povsod za-stavil vse svoje sile v prid javnosti. Njegovo nese-bižno delovanje ga je priljubilo pri občanih, vzor-no gospodarstvo na njegovi domačiji je bilo porok za enako delovanje pri občinskem gospodarstvu. Sedaj se umika mlajšim in sposobnejšim močem ter njim prepušča odgovornost za gospodarstvo mestne občine. G. Lap se v svoji veliki skromnosti ni nikdar potegoval za odlikovanja in pohvale. Lani ga je odlikoval kralj Aleksander, pred par dnevi je pa prejel od banske uprave za svoje dol-goletno nesebično delovanje v prid mestu Kamnik pohvalni dekret. G. Lapa k 70letnici iskreno ča-stitamo. Bog naj ga ohrani do skrajnih meja člo-veškega življenja zdravega in zadovoljnega.

Jesenice

Posiv Vincencijeve konference na Jesenicah. Gospodarska kriza je prizadela vse industrijske kraje in prav v veliki meri Jesenice. Število brez-poselnih narašča iz dneva v dan. Nekateri narav-no stradajo, zato je Vincencijeva konferenca na Jesenicah začela stradalajočim dajati hrano brez-plačno. Oglaš se jih toliko število, da mora kon-ferenca prošiti široo javnost za podporo, če hoče najpotrebnejšim ustreči.

Konferenca je razposlala prošnje za prispevke vsem domačim društvom in organizacijam, privla-nike pa bodo člani konference obiskali osebno. V imenu vseh stradalajočih prošimo, da se našemu pozivu odzovejo. — Vincencijeva konferenca na Jesenicah.

Naše dijaštvo

Duhovne vaje za akademike. Posebne duhovne vaje za akademike bodo imeli oo. jezuitje dvakrat v postnem času, in sicer prvič od 27. februarja od 18 do 2. marca jutraj, in drugič od 18. marca od 18 do 22. marca jutraj (praznik sv. Jožefa in svetna nedelja). Stanarina in hrana za vse tri dni znaša vsakokrat 35 Din. Vsak ima svojo lastno kurjeno sobo, javite ali vodstvu Doma duhovnih vaj ali pa podpisano, katerih duhovnih vaj se mislite ude-ležiti. — Dr. Lambert Ehrlich, univ. prof.

Škofja Loka

Od Landeeka do Salzburga je naslov predava-nju, katero bo imel g. prof. Janko Mlakar v Pro-svetnem društvu v četrtek 25. februarja ob 20. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Umrla je splošno znana poštna uradnica v po-koju gdna Fani Mayer. Sorodnikom naše sožalje! Ben Hur je eden najgrandioznejših zvočnih ve-lefilmov, katerega bo zvočni Kino Društveni dom v najkrajšem času predvajal.

Iz raznih krajev

Konjice. Film »V kraljestvu Zlatoroga« bomo imeli priliko videti v soboto in nedeljo v Katol. društvenem domu.

Ruše. Krajevna profituberkulozna liga v Ru-sah ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 6. marca t. l. ob 9 jutraj v 1. razredu stare šole v Rušah. Cenjeno občinstvo se vljudno vabi k ude-ležbi.

Sport

HOCKEY NAJLEPŠA SPORTNA IGRA.

Prejšnji teden smo že pisali o hockeyu in so-znali naše čitalce s to najlepšo sportno gro. Tako borbeni in sprememb polna res ni nobena sportna igra. Tempo je tisto, kar daje tej igri poseben čar. Pozna se, da je domovina hockeya Amerika, kjer se uveljavlja samo to, kar se razvija s silnim tem-pom. S tempom se razvija vse življenje v Ameriki in to pravilo velja prav tako za sportne igre. Če-prav je hockey izrazito borbeni igra, ki se igra s silno naglie, je od vseh sportnih panog najmanj nevarna. Predvsem so vsi igralci dobro oblečeni in na občutljivejših mestih dobro zavarovani. Noge in roke so še posebno dobro zavarovane.

Nemci so evropski prvaki v hockeyu na ledu. Pri njih je ta igra najbolj razvita. Radi tega se tamkaj bavijo s hockeyem tudi znanstveniki. Znani sportni zdravnik dr. A. Arnold je objavil v nem-skem medicinskem tedniku zanimivo statistiko. Ugotavlja, da je hokey radi tega, ker je najmanj nevaren, priporočljiv tudi z zdravniškega stališča. Igra sama vpliva povoljno na razvoj telesa. Stati-stično je ugotovil, da je od 23.672 igralcev poško-dovanih komaj tri desetine procenta. Trajnih po-škodb pa pri tej igri sploh ni. Največ poškodb so zgodi z udarcem od palice. Tipične poškodbe pri hockeyu so: prebite obrvne mišice, poškodba nosa in poškodbe palcev. Posredne poškodbe pa so pre-tegnjenje kit in pa spahnjenje v členih. Težje po-škodbe so pa pri hockeyu izredno redke. Poškodb, ki bi onemogočile igralcu igrati hockey, dr. Arnold v svoji statistiki sploh ni zabeležil še ni. Zaradi velikega pomena hockeya za razvoj telesa pa dr. Arnold priporoča ta sport najodločneje tudi še v svojsvoju sportnega zdravnika.

Zakaj se potem ta lepa igra ne bi tudi pri nas gojila in uveljavila? Najboljše drsalce v državi imamo in ti so najboljše jamstvo, da bomo vedno prednjačili v tem sportu v državi. Za razvoj ho-keya pa niso potrebni samo drsalci, temveč tudi drsalšča oziroma dolge zime. Ker pa teh pri nas nimamo vsako leto (sezona mora trajati najmanj tri mesece), mora dobiti Ljubljana drsalšče z umetnim ledom. Občina in odločujoči činitelji mo-rajo priskrbeti na pomoč, da bomo dobili čimprej tako drsalšče. — To zahteva ugled slovenskega sporta in Ljubljane, ki vsaj v zimskih sportih re-prezentira vso državo!

Akademski smučarska organizacija. V petek 4. marca se vrši tekma v smuku z Zelenice. Prijave tekmovalcev na naslov: Stane Brvar, Univerza. — V zvezi s to tekmo bo izlet na Koroško (Kanzel-höhe). Odhod iz Ljubljane v četrtek 3. marca ob pol osmih, povratek v ponedeljek zvečer. Vožnja bo do meje četrtninska, prenočišče na Zelenici po 8 Din. Vsi, ki se mislijo izleta udeležiti, naj se brez-pogojno vpišejo v SPD, katerega legitimacija z ob-hajenim potrdilom velja kot propustnica. Prijave za izlet sprejema Zdenko Rupnik, Univerza. Pri njem se dobe tudi potrebne informacije.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Četrtek, 25. februarja: Zaprti.
Petek, 26. februarja: NEKDO. Red A.
Sobota, 27. februarja: ZRAVNİK NA RAZPOTJU. Red E.

OPERA

Začetek ob 20

Četrtek, 25. februarja: TRIJE MUSKETIRJI. Red E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 25. februarja ob 20: GROTESKA SEDA. NJOSTI. Ab. D.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 25. febr.: 12.15 Plošče — 12.45 Dnev-ne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Sa-lonski kvintet — 18.30 lag. Zupanec: Vinarstvo: O vinski krizi in našem vinogradništvu — 19.00 Dr. A. Bajec: Italijanska — 19.30 Dr. M. Rupel: Srbohrvaščina — 20.00 Vzgoja dece (g. P. Horn) — 20.30 Komorni večer (prof. Karol Jeraj, I. vi-jolina, Vinko Šusteršič, II. vijolina, Gustav Müller, celo, Heri Svetel, klavir, Slavko Korošec, flavta): Stari češki mojstri — 21.45 Vokalni dueti (ga. Ber-not Golobova in gdč. Mezetova) — 22.30 Čas, po-ročila.

Petek, 26. februarja: 11.30 Šolska ura: Prvič v vlaku (Pero Horn). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Gospodinjska ura (Kre-kova gospodinjska šola). — 19.00 Dr. Lovro Sus-nik: Francosčina. — 19.30 Dr. Valter Bohinec: Narodni zemlje. — 20.00 Sokoleka ura: Telesno vežbanje devojke i žene (dr. Milorad Dragič). — 20.30 Prenos iz Varšave. — 22.30 Čas, poročila.

Drugi programi

Petek, 26. februarja.

Belgrad: 11.05 Radio orkester. 12.05 Cigan-ska glasba. 20.15 Varšava: Simfonični koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.32 Komorni koncert aka-demikega godalnega kvarteta. 20.15 Simf. koncert varšavske filharmonije. — Budapest: 12.05 Operni koncert. 18.40 Lahka glasba. 20.30 Večerni kon-cert. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 19.40 Saksolon in klarinet. 20.00 »Boris Godunov«, ope-ra. 22.30 Plesna glasba. — Rim: 12.45 Vokalni in instrumentalni koncert. 17.45 Pesta glasba. 21.00 Violinski koncert. — Berlin: 19.00 Koncert. 20.00 »Boris Godunov«, opera. — Praha: 20.00 Koncert češke filharmonije. — Katowice: 20.15 Koncert varšavske filharmonije. — Langenberg: 11.30 Zaba-vni koncert. 13.05 Opoldanski koncert. 20.00 Boris Godunov, opera. — Trst: 13.00 Radio kvintet. 20.15 plošče. 21.00 Pester koncert.

Važno za šole in učitelje! Obvestilo

Veliki »Prosvetni šematizem«, t. j. šematizem resora Ministarstva prosvete, knjiga I. Osnovni pouk (ljudske in meščanske šole) je izšel.

»Prosvetni šematizem« knjiga I. vsebuje vse, kar spada v Osnovni pouk, tako:

I. Zakon o narodnih šolah s tolmajem.

II. Zakon o meščanskih šolah.

III. Spremembe in dopolnila v zakonu o na-rodni šolah.

IV. Vse predpise, pravila, pravilnike in ured-be Ministrstva Prosvete, ki so do danes v veljavi.

V. Uradniški zakon, predpise o polnih in se-litvenih stroških, predpise o urejanju učeb. odno-šajev učiteljsva, stanovanja in kurjave učitelja itd.

VI. Pravila o polaganju praktičnega učitelj-skega izpita in drugo.

VII. Prosvetno upravo (centralno, banovinsko in in-spektorate).

VIII. Prosvetne ustanove.

IX. Staležno organizacijo UJU po členu 70. č. 2. ter nato

Zagreb, dne 20. februarja 1932.

Iz uprave Drž. pov. nakladne knjižare — školsko oddelenje — Gunduličeva ulica šte. 24. Br. 6474/32.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglas 3 Din. Oglas na deset vrstic se računa na 500. Za odgovor znamko. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službeiščije

Beseda samo 50 par
Dekle išče službo

Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2329.

Dekle
vajeeno nekoliko kuhanja, išče službo najraje k mesarju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2326.

V trgovski hiši
iščem zaposlitve kot pomoč trgovalni in gospodinj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 2324.

Gospodična
išče mesto trgovske ali restavracijske blaginje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Blaginječarka« št. 2325.

Čevljarški pomočnik
išče službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2295.

30.000 Din kavcije
položim za mesto lesnega manipulant, skladiščnika ali soferja. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »30.000« št. 2352.

Službodobe

Nov poklic
Regentin
za dame in gospode
z vpelavo strojnega pisarstva v hiši. Znamke za stavek ca. 1500 Din mesečno, ker prevzamemo izdelavo in dostavo v izdajavo preno. Pišite še danes po brezplačne prospekte na Domaco Pletarsko industrijo, št. 9, Josip Kalit, Maribor, Trubarjeva 1.

Pouk

Beseda samo 50 par
Camernikova šolerska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36.
Prva oblast, koncesionirana. Prvi spet št. 16 zastoj. Pišite ponj! Sprejem učencev vsaki čas.

Kako se naučim
esperanto? — Tozadevna pojasnila daje Golobice Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. — Priložite znamko za odgovor.

Krojači, krojačice,
nešvilje! Strokov. krojno učilišče, Ljubljana, Mestni trg 5/II., priredi v začetku marca II. brezplačni tečaj prirojanja najnovejših moških in damskih krojev. Priglasite se pravčasno, število je omejeno.

Denar

150.000 Din
na razpolago rentabilnemu podjetju za družabništvo. Ponudbe pod »Brez rizika« št. 2278 na upravo »Slovenca«.

Prijatelj perila

MERIMA
SIDRO 72%

Sidro MERIMA
1839

Gostilno

staroznano, v sredi mesta, z lepim kegljiščem, dam proti majhni odkupnini v inventarjem v najem. — Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru.

Kovačnica

v trgu, na prometn. kraju, se da s 1. aprilom po zelo ugodnih pogojih v najem. Natančneje se izve pri lastniku Hermanu Goll, Velenje.

Dobro idoča gostilna
prometna točka nad Trbovljami, četrt ure od rudnika, se radi preselite odda v najem ali prodaja. Hiša z dvema gostilniškima sobama, kuhinja, shramba, klet, vodovod, elektrika, pred gostilno lep vrt, gospodarsko poslopje z malo hišico, 14 jehov sadonosnega vrta, njive in gozda vse v najlepšem redu. Odda se skupno ali posamezno. — Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Trbovljah pod »Lena prilika« št. 2246.

Posestva

Beseda samo 50 par
Stavbna parcela
1400 m² naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2322.

Proda se
lepa vogalna parcela za stavbišče na jako prometnem kraju, v bližini kolodvora St. Vid-Višmarje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2106.

Hišo
dvo družinsko, novozidano ugodno prodam. — Zelena jama, Simon Gregorčičeva ulica 7.

Parcelo
za Bežigradom prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2308.

Napol zastoj kupite
lepo vinogradno posestvo s sortirano trto, z lepo hišo v obliki vile, 9 oravlov zemlje z vinogradom vred, krasen izletni kraj. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2296.

Kupimo

Beseda samo 50 par
Jedilnega krompirja
kupim vsako količino - proti takojšnjemu plačilu. Cena franko vagon. — »Viktorija«, Zagreb, Kraljice Jelene 4.

Srečke delnice, obligacije
kupite Uprava »Merkur« Ljubljana - Selenburgova ulica 6 II nadst.

zlatu kornje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Beseda samo 50 par
Angleški, češki
in nemški kamnari po zelo nizkih cenah v trgovini O. Šlibar, Ljubljana, Stari trg 21.

Cevlji na obroke
TEMPO, Gledališka ul. št. 4 (nasproti opere).

125 Din
1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

Kanarčke
izborne harcerje - vrvice po nižnjani ceni prodaja H. Subić, Dalmatinova ulica št. 10/II., desno.

Prodajo se
dobro ohranjeni mizarški stroji: Valjni oblič 60 cm (Dieckhobel), vrtni stroj, freza, elektromotor (pet konjskih sil, 220 V). Plača se lahko eventualno z nasprotnim računom, kakor z različnim rezanim lesom. Andrej Kregar & Sinova, St. Vid nad Ljubljano.

prosta vožnja na Lipski sejem:

Lipski spomladanski sejem 1932:

Nakazilo

Proti predložitvi tega nakazila, ki ga izrežite, priobličimo

brezplačno

od 23 do 28. februarja 1932

vsak na novo naročeni

mali oglas

v obsevu 7 besed (obenem z debelim naslovem). Pri večjih oglasih je za vsako na tajno besedo doplatiti 50 par izveži so oglasi z neprimernim besedilom. Nakazilo z naročilom in besedilom se mora poslati naravnost na upravo »Slovenca« v Ljubljani ali Mariboru.

Upravištvu »Slovenca«

Denarnice

listnice, kovčke, ročne torbice, gamaše, nahrbtnike, ovratnike, vrvice in nagobčnike za pse — pri Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Več spalnih oprav
iz trdega lesa imam na prodaj po zelo nizki ceni. Alojzij Molik, stavbno in pohištveno mizarstvo — Gorenji Logatec.

Orehe

prima kvalitete, razpošilja po povzetju po 3 Din kg pri najmanjšem naročilu od 100 kg Djordjo S. Oljača, Adrapovci — Bos. Novi.

Železen štedilnik
prodam. Vodmatska ulica 14/L.

Lep lokal

za brivca ali krojača naprodaj. Vpraša se: Cesta na Brezje 31, Maribor.

»Tatra«
šestsedezna zaprta limuzina, v dobrem stanju — naprodaj. — Cena 25.000 Din. Pojasnila: P. Rode, Kamnik.

Auto Ford
tovorni, malo vožen, vreden 55.000 Din, prodam za 35.000 Din. Takojšnje plačilo. — Nosilnost do 3000 kg. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2328.

Predalna omara
lepa — poceni naprodaj. Idrijska 13.

Otroška posteljica
hrastova, poceni naprodaj v Ljubljani, Sv. Petra nasip 59/L.

Olje za mazanje
posnemačnikov in slamozeznec naročite v Ljubljani na Sv. Petra cesti 60

Pisalni stroj
ugodno prodam Naslov v upravi lista pod št. 2313.

Preproge
in pregrinjala prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2312.

Namočena polenovka
najboljše vrste, prima šunka, sveži narezki, razne delikatese — po zelo nižnjani ceni. Vino črno in belo, priporočljivo osobito za bolnike, ter vedno sveže specerijsko blago po konkurenčni ceni priporočila trdka F. R. Kovačič, Miklošičeva cesta 32. Prepričajte se!

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so se z molitvijo, sočustvom, cvetjem in spremstvom spomnili ob njeni zadnji poti gospe

Amalijske Velkavrh

Predvsem pa naj velja še naša zahvala preč. duhovščini, č. oo. frančiškonom, ter onim, ki so ji stali ob zadnji uri na strani. Vsemogočni ji bodi usmiljen sodnik, Vam vsem pa dober plačnik.

ŽALUJOČI.

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih potovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova 3

Vzorčni sejem od 6. do 12. marca. — Veliko tehnični in gradbeni sejem od 6. do 13. marca. — Tekstilni sejem od 6. do 9. marca. — Sportne potrebine in pohištveni sejem od 6. do 10. marca.

Misijonska družba sv. Vincencija Pavelskega — Osrednja hiša v Ljubljani — naznanja, da je častiti brat

Gašper Prelec

v sredo 24. februarja ob 4 popoldne v 77. letu starosti in v 42. letu sv. poklica, previden s sv. zakramenti za umirajoče odšel k Bogu po večno plačilo.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek 26. februarja ob pol 3 popoldne iz misijonske hiše v Ljubljani, Tabor 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Draga pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin! Ljubljana, dne 24. februarja 1932.

✠ V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, da je v torek 23. t. m. ob pol 5 popoldne umrl po kratki, mučni bolezni naš dobri oče, brat in stric, gospod

Leo Winterleitner

plačilni natak

Pogreb bo danes ob pol 5 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, 24. februarja 1932.

Zalujoči sin LEO in ostalo sorodstvo.

Prerana smrt nam je danes ugrabila dolgoletnega in za služnega poveljnika, gospoda

Franceta Poženela

delovodja K. I. D. in hišnega posestnika na Jesenicah.

Ljubemu tovarišu ohranimo blag spomin!

Jesenice, dne 24. februarja 1932.

TOVARNIŠKA POŽARNA BRAMBA
KRANJSKE INDUSTRIJSKE DRUŽBE.

Neizmerno užalošeni naznanjamo, da nas je iskreno ljubljeno soprogo, oče, brat in svak, gospod

Franc Poženel

delovodja K. I. D. na Jesenicah

po kratki in mučni bolezni, previden s sveto popotnico, za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega bo v petek 26. t. m. ob 16 iz tovarniške bolnišnice na mestno pokopališče na Jesenicah. Pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin! Jesenice-Fužine, dne 24. februarja 1932.

MINKA, soproga;

RADIVOJ, JOSIP in EMIL, sinovi; EVGENIJA in MARJA, hčeri; LOJZE, brat — in ostalo sorodstvo.

Društvi nameščencev in delovodij Kranjske industrijske družbe na Jesenicah javljata žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi tovariš, gospod

Franc Poženel

delovodja Kranjske industrijske družbe na Jesenicah.

Pogreb dragega nam tovariša se bo vršil v petek, dne 26. februarja ob 16 izpred bolnišnice na farno pokopališče na Jesenicah.

Bodi mu ohranjen lep spomin!

Jesenice, dne 24. februarja 1932.